TRST, petek 3. februarja 1956
Leto XII. - Št. 29 (3267)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 20 lir
Poštnina plačana v gotovini
Tel. 94-638, 93-808, 37-338

UREDNISTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 400, vnaprej: četrtletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Poslanci nadaljevali z razpravo o političnem volilnem zakonu

Razprtije med demokristjani ob volitvah vodstva njihove parlamentarne skupine - Liberalci zaskrbljeni zaradi možnosti spremembe gospodarske politike - Čudne Andreottijeve izjave

RIM, 2. — Danes je poslanska zbornica nadaljevala z razpravo o zakonskem načrtu za politične volitve. Med drugimi sta govorila socialist Targetti in komunist Antoniozzi, ki sta oba zagovarjala popoln proporcionalni sistem, čeprav je znano, da KPI še do nedavnega ni bila enakega mnenja s socialisti glede tega vprašanja. Splošna razprava o zakonskem načrtu se je danes zaključila z govorom poslanca KPI Gulla. Jutri bo zbornica razpravljala o načrtu za ustanovitev ministrstva za državne udeležbe, nato pa se bodo poslanci razšli do 14. t. m.

Tudi senat bo prenehal s svojim zasedanjem, na katerem so danes razpravljali o ustanovitvi ministrstva za zdravstvo.

Odbor poslanske zbornice za avtorizacijo sodnega postopka proti poslancem, je danes dovolil sodni postopek proti poslancu KPI Bottonelliju, ki je obtožen sramotitve vlade in policije ter hujskanja na neposlušnost zakonom ter na sovraštvo med socialnimi razredi, kakor tudi za misijevskega voditelja Almirantea zaradi obrekovanja v tisku ter znanemu fašistu Pozzu, ki so ga celo iz MSI izključili in ki se je pred leti na tržaškem Korzu ranil z bombo, ki jo je vrgel sam) zaradi ponarejanja čekov.

V nekem poročilu Andreottijevega ministrstva za finance so danes zbudile posebno pozornost številke o davkih, ki jih je država pobrala v letu 1954-55 za obdavčene terene: nekaj čez 8 milijard, dajatve iz gradbišča: skoro 4 milijarde, dohodninski davek: 220 milijard, progresivni komplementarni davek: 35 milijard itd. Vsi direktni davki znašajo v Italiji komaj 17 odstotkov vseh davkov, kar je pač zelo malo, kajti v vseh državah, razen v Italiji, prav direktni davki predstavljajo glavni davčni dohodek. To dejstvo je bilo že neštetokrat podvrženo ostri kritiki, vendar pa se zdi, da sedanji minister za finance Andreotti nikakor ne namerava spremeniti takšne davčne politike. Iz omenjenega poročila lahko celo sklepamo, da namerava obdavčiti tudi tiste delovne ljudi, ki prejemajo zelo nizke plače, namesto da bi v večji meri obremenil dohodke bogatašev, ki jih tako vneto brani Confindustria s pomočjo Malagodija in njegovega liberalnega vodstva.

Medtem je vzbudila precejšnje začudenje vest, da je na včerajšnjem sestanku demokristjanska skupina poslancev soglasno kandidirala znamenitega bivšega zunanjega ministra Piccionija za predsednika skupine, ker je znano, da je on Fanfanijev kandidat ter da bodo njegovi izvolitvi nasprotovale ostale demokristjanske struje. Danes in jutri bodo volitve s tajnim glasovanjem in šele nato se bo videlo, ali so bili demokristjanski poslanci iskreni, ko so za Piccionijevo kandidaturo včeraj dvigali roke, ali pa se bodo morda pri tajnem glasovanju premislili in glasovali proti Piccioniju, ki je trenutno v Braziliji.

Pravijo, da je Fanfani s svojo kandidaturo uspel zaradi odsotnosti novih poslancev, hkrati pa je vso zadevo tako uredil, da bodo ostale člane vodstva volili šele ob ponovnem sestanku zbornice.

S tem v zvezi je bil danes poseben sestanek Pellovih pristašev, ki so razpravljali tudi o ostavki bivšega zakladnega ministra Gave, katerega nadomestuje začasno Vanoni. Ki pa bo resor zakladnega ministrstva odstopil verjetno Zolliju. Pellova struja je namreč upala, da bo zaradi ostavke Gave vlada padla in Gava — čeprav ne spada med koncentracioniste — je sedaj spoznal, da je bila njegova žrtev pravzaprav zaman. Koncentracionisti so na svojem sestanku razpravljali kakšno stališče naj zavzamejo na razpravi o ostavki, vendar pa niso mogli doseči soglasja.

Ena izmed številnih agencij je danes sporočila, da so liberalci nezadovoljni, ker je z dnevnega reda, ki so ga včeraj določili v zbornici, izostal zakonski načrt o onem zakonu, ki bi moral nevtralizirati zakon o davčnem izenačenju, čeprav je Segni liberalcem obljubil, da bo zakonski načrt čimprej prišel na vrsto v parlamentu. Liberalno vodstvo je hkrati zaskrbljeno zaradi možnosti spremembe gospodarske politike po odstranitvi Gave z vodstva zakladnega ministrstva in prav neizpolnjena Segnijeva obljuba, naj bi bila prvi znak te spremembe.

Medministrski odbor za cene je danes razpravljal o težavnem položaju, v katerega so zašle zadnje čase številne industrije na severu zaradi pomanjkanja gorilnega olja. V poročilu, ki ga je izdal odbor po sestanku, je rečeno, da so ministri sklenili, začasno povišanje cene olju za 1000 lir po toni do 15. aprila t. l. Po drugi strani pa je odbor znižal cene nekaterim zdravilom. V zvezi s temi sklepi se bo zvišala cena tudi metanu do 15. aprila.

Brkić pri Brentanu

BONN, 2. — Državni podtajnik Hasan Brkić in jugoslovanski veleposlanik dr. Mladen Iveković sta danes obiskala zahodnonemškega zunanjega ministra Brentana, s katerim sta se razgovarjala o vprašanjih, ki so na dnevnem redu razgovorov o jugoslovanskih terjatvah.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović pa je danes v Beogradu v zvezi s tem vprašanjem sprejel zahodnonemškega veleposlanika Georga Pfleidererja.

O dobavah orožja Srednjemu vzhodu

OTTAWA, 2. — Kanadski parlament je z 200 glasovi proti 19 zavrnil socialistično resolucijo, ki je zahtevala prepoved izvoza orožja na Srednji vzhod ter jamstvo za zagotovitev miru na tem področju, ki naj bi ga podale ZDA, Francija in Velika Britanija. Zavrnjena je bila tudi resolucija konservativcev, ki je zahtevala, naj se stalno prepove izvoz orožja na Srednji vzhod.

Moskovska «Pravda» objavlja članek, v katerem pravi, da so države članice NATO «tajno» pošiljale orožje v Srednji vzhod mnogo prej, preden je Egipt «zakonito» kupil orožje od ČSR. List pripominja, da imajo države članice NATO namene, ki «nimajo nič skupnega s pomirjenjem na tem področju», ter dodaja, da so te države «napravile mnogo hrupa okoli trgovinske izmenjave med Egiptom in ČSR skušajoč prikriti sramotno politiko, ki jo one vodijo na Srednjem vzhodu».

Uradni predstavnik egiptovske vlade je izjavil, da so egiptovske čete končale potrebno vežbanje, ki jim sedaj omogoča učinkovito uporabljati orožje, ki so ga dobili iz vzhodnoevropskih držav. Egiptovske čete, ki so se vežbale z novim orožjem, so sedaj razmeščene ob izraelski meji.

Brazilsko gospodarstvo

RIO DE JANEIRO, 2. — Predsednik republike Kubiček je podpisal dekret, s katerim se ustanavlja narodni svet za razvoj brazilskega gospodarstva. Svet bo imel nalogo «koordinirati gospodarsko politiko države, zlasti kar se tiče razvoja gospodarstva, pripraviti načrte in programe za povečanje učinkovitosti vladne dejavnosti in spodbujati privatno pobudo». Nadaljnja naloga sveta bo proučevati gospodarske struje ter zakonodajno in upravno dejavnost na tem področju.

Člani sveta, ki mu bo predsedoval Kubiček, bodo vsi člani vlade, civilni in vojaški načelniki predsedstva ter predsednik brazilske banke in narodne banke za gospodarski razvoj. Svet bo imel stalnega glavnega tajnika. To bo verjetno Lucas Lopes, ki je imel podobno nalogo v državi Minais Gerais, ko je bil Kubiček tu guverner.

Podpisan sporazum o deviznem kreditu med FLRJ in SZ

MOSKVA, 2. — Danes sta bila v Moskvi podpisana sporazuma o deviznem in blagovnem kreditu Sovjetske zveze in Jugoslavije v skupni vrednosti 84 milijonov dinarjev. Po prvem sporazumu bo dala ZSSR Jugoslaviji desetletno posojilo v svobodnih valutah oziroma zlatu vrednosti 30 milijonov dolarjev z 2 odst. obrestmi. Blagovni kredit v znesku 54 milijonov dolarjev pa bo Jugoslavija izkoristila za plačilo blaga, ki ji ga bo ZSSR dobavila v letih 1956-1958. Tudi ta kredit bo odplačan v desetih letih, začenši z letom 1959 in po dva odst. obresti.

Sporazum je v imenu Jugoslavije podpisal guverner Narodne banke Vojin Guzina, v imenu ZSSR pa minister za zunanjo trgovino Kabanov.

MOSKVA, 2. — Moskovski radio je včeraj javil, da so začeli delo za zgraditev največjega sovjetskega pristanišča ob Pacifiku. To pristanišče bodo zgradili v Nahodki in dograjeno mora biti v petih letih.

LONDON, 2. — James Griffiths je bil izvoljen za pomočnika predsednika britanske laburistične stranke in je porazil Bevana, ki je tudi kandidiral za to mesto.

Nove tarife za Avstrijo za čezmorski tranzit po železnicah FLRJ

MARIBOR, 2. — V Mariboru se je danes uspešno končala konferenca zastopnikov železniških uprav Jugoslavije in Avstrije. Na konferenci so proučili tekoča vprašanja in tarife za prevoz blaga med Jugoslavijo in Avstrijo. Jugoslovanske železnice so predložile novo tarifo za avstrijski čezmorski blagovni tranzit, ker so italijanske železnice zapustile tako imenovano Jadransko železniško zvezo, ki je določala tarife za promet med Avstrijo in Trstom.

Na konferenci je bilo doseženo popolno soglasje. Nove tarife za avstrijski čezmorski promet po jugoslovanskih železnicah bodo začele veljati 1. marca.

Makariosov odgovor na britanske predloge

NIKOZIJA, 2. — Nadškof Makarios je poslal danes ciprskemu guvernerju Hardingu odgovor na britanske predloge o Cipru. Vsebina pisma ni znana. Opažovalci so mnenja, da Makarios ne sprejema britanskih predlogov, a jih niti ne zavrača.

NOVA BULGANINOVA POSLANICA PREDSEDNIKU EISENHOWERJU

Vsebina poslanice še ni bila objavljena, sodijo pa, da gre za nadaljevanje diskusije o sklenitvi prijateljske pogodbe - Po splošnem mnenju so Edenovi razgovori v Washingtonu dali le pičle rezultate - Arabske države ne priznavajo nobenih sklepov o Srednjem vzhodu, ki bi bili sprejeti brez njihovega sodelovanja

GETTYSBURG, 2. — Predsednik Eisenhower je danes dobil novo poslanico sovjetskega ministrskega predsednika Bulganina. Poslanico je popoldne izročil v državnem tajništvu sovjetski veleposlanik Zarubin in takoj so jo poslali predsedniku, ki je na oddihu v Gettysburgu.

Predstavnik Bele hiše James Hagerty je izjavil, da je predsednik doslej dobil samo «provizoričen prevod» poslanice. Popoln prevod bo pripravljen ta večer ali jutri zjutraj. Gre za zelo dolg dokument. To je bilo vse, kar je Hagerty hotel povedati. V nekaterih washingtonskih krogih sodijo, da Bulganin v poslanici nadaljuje diskusijo o sklenitvi prijateljske pogodbe med obema državama.

WASHINGTON, 2. — Kot je napovedalo že sinočnje zaključno poročilo o razgovorih Eden-Eisenhower, sta angleška in ameriška vlada povabili francosko vlado, naj «sodeluje pri proučevanju sredstev za izvedbo tristranske izjave o Palestini iz leta 1950, zlasti za primer, da bi se položaj med Izraelom in sosednimi arabskimi državami poslabšal.

Kot poročajo iz Pariza, je francoska vlada že pristala na anglo-ameriško vabilo. Kot sodijo v ameriških krogih, se bodo predstavniki treh držav čimprej sestali v Washingtonu in «konkretno» razpravljali, kakšna naj bi bila skupna akcija treh vlad, če bi prišlo do napada v Palestini ali do hujše kršitve premirja z ene ali druge strani. Po mnenju dobro obveščenih krogov bi ta «konkretna akcija» lahko obsegala: a) gospodarske sankcije, v okviru OZN ali izven, proti napadalni državi, b) blokado napadalca, c) vojaško akcijo, bodisi z uporabo angleških sil, ki so zdaj nastanjene na Cipru, bodisi z akcijo ameriškega šestega brodovja, ki je stalno v Sredozemlju, bodisi tudi s pomočjo francoskih sil.

Washingtonska posvetovanja bodo med izvedenci angleškega in francoskega veleposlaništva in pristojnimi funkcionarji drzavnega tajništva. Pri tem zagotavljajo v Washingtonu, da ni bil sprejet noben sklep o možnosti uporabe mednarodnih oboroženih sil za zagotovitev miru med Izraelom in arabskimi državami in da tudi kasneje ne bodo sprejeti sklepi, ne da bi se prej posvetovali s kongresom ZDA in z OZN. Pač pa je opazna določena tendenca, da bi OZN pustili ob strani. Pri vsaki akciji OZN bi morala sodelovati tudi ZSSR, v Washingtonu pa pravijo, da to «ne bi prispevalo k okrepitvi miru».

Obenem pa v Washingtonu ne kažejo nobenega navdušenja za uresničenje angleške zamisli o «mednarodni policiji», čeprav je neki odstavek v včerajšnjem skupnem poročilu mogoče razlagati kot podporo tej želji. Za sedaj predvidevajo v ZDA samo povečanje števila «vojaških opazovalcev», ki so na razpolago komisiji OZN v Palestini in njihovo boljšo opremo z motorizacijo, sredstvi za zvezo itd. Skupinam opazovalcev bi bilo treba omogočiti, da v najkrajšem času pridejo na kraj incidentov, ne pa s precejšnjo zamudo, kot se je to doslej večinoma dogajalo.

Tudi predstavnik Foreign Officea je v Londonu izjavil, da bodo vsi praktični ukrepi sprejeti šele na posvetovanjih med angleškimi, ameriškimi in francoskimi izvedenci. Predstavnik je dodal, da pripada generalu Burnsu, načelniku komisije OZN, pravica, da

MARSAL BULGANIN

predlaga povečanje števila opazovalcev, ki jih je zdaj kakih štirideset. Burnsova priporočila mora nato odobriti Varnostni svet, morda pa bi zadostovala tudi odobritev glavnega tajnika OZN. Foreign Office trdi tudi, da ni nobenega nesoglasja med washingtonskim poročilom in načrtom za kompromis med Izraelom in Arabci, ki ga je predlagal Eden 9. novembra.

Libanonski veleposlanik v Washingtonu Viktor Huri je danes obiskal državno tajništvo, kjer se je razgovarjal z državnim podtajnikom za zadeve Srednjega vzhoda Allenom. Veleposlanik je sporočil, da se države Arabske lige ne čutijo vezane po nobenem sklepu glede Srednjega vzhoda, ki bi bil sprejet med washingtonskimi razgovori. Med temi razgovori arabskih držav niso vprašali za svet. Po razgovoru je Huri izjavil novinarjem, da je hotel poudariti enotnost arabskega sveta glede palestinskega vprašanja.

Pred tem so se v Washingtonu sestali veleposlaniki vseh devetih držav Arabske lige in pooblastili libanonskega veleposlanika, da prikaže v državnem tajništvu njihovo stališče.

V izraelskih krogih doslej ni bilo nobene uradne reakcije na washingtonske razgovore. Izražajo pa upanje, da je treba washingtonsko poročilo razlagati v skladu s «francoskim tolmačenjem», vsebovanim v spomenici francoske vlade tik pred začetkom washingtonskih razgovorov.

V Moskvi pa je list «Krasnaja zvezda», glasilo sovjetske armade, objavil komentar, v katerem pravi, da «javno mnenje arabskih držav obsoja poskuse ameriških in angleških vodilnih krogov, da bi se o vprašanjih Srednjega vzhoda odločalo brez sodelovanja prizadetih držav».

O «washingtonski deklaraciji» pa zatrjujejo v diplomatskih krogih da pomeni uspeh za Edena. Angleški ministrski predsednik je namreč želel izjavo, ki bi služila kot protiutež na pogoste protikolonialistične napade, zlasti v ZSSR. Tej želji da gre pripisovati tudi omenjanje «zasužnjenih narodov» v deklaraciji.

Eden je imel danes v Washingtonu kar tri govore: v predstavniški zbornici, v senatu in po televiziji. Med govorom v predstavniški zbornici je med drugim dejal, da Anglija «spodbuja želje narodov po samoupravi», da pa je «velika nevarnost našega časa v tem, da se svoboda lahko izgubi s prevratom».

V angleških vladnih krogih zatrjujejo, da je Eden na splošno zelo zadovoljen z washingtonskimi razgovori. Eden je imel zadnje dni dolge telefonske razgovore z lordom zasebnega pečata Butlerjem, ki ga nadomešča med njegovo odsotnostjo.

Doslej še ni točnih informacij o mnenju laburistične opozicije. Vendar se zdi, da v laburističnih krogih bolj poudarjajo nesoglasja in obotavljanja kot pa pozitivne rezultate. Predvsem opozarjajo, da poročilo ne omenja vodikove bombe, kar imajo za tem slabši znak, ker je znano, da so o tem na dolgo razpravljali. Poleg tega način, kako poročilo govori o izmenjavi informacij o atomski energiji, daje misliti, da sodelovanje na tem področju še dolgo ni tako prisrčno, kot bi ga v Londonu želeli. Pa tudi to, da poročilo priznava obstoj nesoglasij glede načina, kako miroljubno rešiti vprašanje Daljnega vzhoda, ne daje sklepati o posebnem uspehu razgovorov.

Še posebej pa se v Londonu sprašujejo, kakšen pomen bo imel obisk Hruščeva in Bulganina v Londonu po Edenovih razgovorih v Washingtonu in po izmenjavi poslanic med Bulganinom in Eisenhowerjem. Predstavnik Foreign Officea je sicer izjavil, da se v angleškem stališču glede tega obiska ni prav nič spremenilo, toda v političnih krogih prevladuje vtis, da ne gre več računati, da bo prihod sovjetskih voditeljev pomenil pomembno etapo v razvoju svetovnega položaja.

Sneg, led in vedno hujši mraz zajemajo vse države Evrope

Mrzel val je zajel tudi Južno Italijo - Oster mraz in veliki snežni zameti v Jugoslaviji - Na Švedskem 43 stopinj pod ničlo in 54 človeških žrtev - Finska v ledenem okiepu - Sneži celo v Izraelu, v Grčiji pa so velike poplave - Mraz pritisnil tudi v ZDA

Vesti o vedno hujših vremenskih neprilikah, o snežnih viharjih in o polarnem mrazu prihajajo iz vseh krajev Evrope, in celo iz Izraela, kjer je podnebje običajno milo, javljajo, da je v nekaterih krajih snežilo in da so galilejske gore pokrite s snegom.

Napovedi vremenoslovcev so raznolike, vendar pa kaže, da slabo vreme ni še do kraja razbesnelo.

V vsej Italiji, od skrajnega severa do Sicilije se je temperatura močno znižala. Iz Bozna javljajo, da je preteklo noč živo srebro zdrknilo v Bruniku na 24 pod ničlo, v Passo Giovo 26 pod ničlo, v Monte Elmo 24 pod ničlo, na Brenerju 26 pod ničlo. V zadnjih 24 urah pa piha še močan mrzel veter in vse poti so pokrite z debelo plastjo ledu. V vsej pokrajini Trento se je temperatura še bolj znižala in je ponekod dosegla 22 stopinj pod ničlo. Ob Lago Maggiore je bil danes najhladnejši dan v tej zimi. Na severni strani jezera je bilo 17 stopinj pod ničlo.

Iz Milana javljajo, da imajo zaradi snega in leda vlaki veliko zamudo in napovedujejo hud mraz še za nekaj dni.

V pokrajini Veneto se mraz še bolj čuti zaradi burje, ki divja z izredno silovitostjo. V Vidmu, Pordenonu, Padovi je mraz zelo oster, ponekod pa je do 12 stopinj pod ničlo. Na Montellu je zaradi poledice neki avtomobil zdrknil v Brentello. Dva mladeniča, ki sta bila v avtomobilu, sta se rešila s plavanjem. V Emiliji je najbolj mrzlo v Bologni kjer je danes tudi snežilo. Toda na prelazu Paradena v Apeninih, ki se dvigajo nad pokrajino Reggio Emilia, je preteklo noč bilo 21 pod ničlo.

O snežnih viharjih poročajo iz mnogih drugih krajev Severne Italije. Pa tudi ligursko primorje je zajel izreden mraz in okoli poldne je začelo snežiti. Ponekod je do 10 stopinj pod ničlo. Že zjutraj je začelo snežiti tudi v Livornu in Firencah.

Slabo vreme razsaja tudi v Abruzih in Molise, zlasti pa v goratih predelih. Morje je zelo razburkano, v zgornjem in srednjem Jadranskem morju pa divja močna nevihta.

V pokrajini Pescara je sneg ponekod dosegel višino dveh metrov in nekatere občine so odrezane od ostalih krajev že več kot 30 ur. Tudi v pokrajini Teramo je promet skoraj povsod prekinjen in nad 20 občin je odrezanih od ostalih krajev.

Snežilo je celo na otoku Ischia in ta nenavaden pojav je priklical na otok številne turiste s fotografskimi aparati.

Izreden mrzel val je zajel tudi Apulijo, kjer je povsod pod ničlo in tudi sneži. Isto se dogaja tudi v Lukaniji in Kalabriji. Danes je snežilo tudi v Rimu, Neaplju in tudi v Palermu na Siciliji.

Vremenski položaj v Jugoslaviji se tudi danes ni popravil. V Sloveniji so bile danes temperature še nižje kot včeraj. V Planici je bilo zjutraj 20 stopinj pod ničlo, v Mariboru in drugih krajih Štajerske 17 pod ničlo, v Ljubljani 15, v Kopru 8.

V Bosni in Hercegovini so snežni zameti, ki so marsikje visoki 3 metre, prekinili promet na številnih cestnih in železniških zvezah. V Sandžaku je prekinjen promet na vseh cestah.

Na Severnem Jadranu je burja, ki že dva dni piha s hitrostjo 120 km na uro, prizadejala mnogo materialne škode. Burja je med drugim odnesla barake podjetja «Asfalt» v Zrnovici; podjetje gradi jadransko turistično cesto. V Senju je bilo davi 13 stopinj pod ničlo, na Reki 9.

Zaradi snežnega viharja nad Jugoslavijo se je letalo na redni progi Kairo-Atene-Beograd moralo ustaviti v Atenah in bo nadaljevalo pot, ko se bo vreme popravilo.

Vesti o vedno ostrejšem mrazu prihajajo tudi iz vse ostale Evrope, zlasti s severa, kjer je sneg, led in mraz omrtvičil promet in velik del druge dejavnosti.

Najnižja temperatura v Evropi je v Severni Švedski, kjer kaže termometer 43 pod ničlo. Prejšnji mesec je na Švedskem zaradi mraza in zaradi nesreč na zaledenelih poteh zgubilo življenje 54 ljudi. V mnogih osamljenih krajih so se pojavili sestradani volkovi.

Finski grozi nevarnost popolne prekinitve prometa na suhem in po morju. Če ne bo v prihodnjih dneh mraz prenehal, bo v Helsinkih nastalo pomanjkanje živil. Zaloge mesa in sadja so skoraj pošle in zaloge drugih najnujnejših živil se tudi naglo črpajo. Dobave mleka, zelenjave in krompirja so se močno skrčile. V trgovskih krogih izjavljajo, da bo vsa trgovina močno občutila pomanjkanje prevoznih sredstev.

Včeraj je ponekod mraz nekoliko pojenjal, toda vremenoslovci izjavljajo, da bo znova pritisnil s še večjo jakostjo. Da bi omogočili vsaj delen prevoz najnujnejših potrebščin, so ponekod ob obali zasekali zasilne poti med debelimi plastmi ledu. V pristaniščih ali pa na odprtem morju čaka nad 70 ladij na pomoč lomilcev ledu. V pristanišču Kotka je blokiranih 18 ladij, katerim se bodo pridružile še druge štiri, nakar bodo pristanišče zaprli, kar bo hud udarec za finski izvoz lesa. V Porkkali je blokiranih 12 ladij, ki čakajo na pomoč lomilcev ledu.

V Angliji ne pomnijo od leta 1895 tako nizke temperature, kakršna je te dni. Ponekod je do deset stopinj pod ničlo, ob obalah Gallesa pa plavajo po morju bloki ledu. V Severnem morju je na več krajih zaradi ledu plovba prekinjena.

Tudi v Franciji, kjer je včeraj bilo na sredozemskem področju razmeroma milo, je danes pritisnil mraz. Ob Modri obali je danes snežilo, v Parizu je zjutraj bilo 14 stopinj pod ničlo, v Versaillesu pa 18. V Marseilleu je promet ustavljen. Najnižja temperatura v Franciji je bila v Epinalu z 20 stopinjami pod ničlo.

Do danes je v Franciji zaradi mraza zgubilo življenje 15 ljudi, bolnišnice pa so natrpane. Pariške oblasti so na vseh krajih mesta odprle zasilna zavetišča.

V Bavarskih Alpah v Zahodni Nemčiji so preteklo noč zabeležili 38 stopinj pod ničlo, kar je najnižja temperatura v zadnjih 25 letih. Rečna plovba je skoraj povsod prekinjena. Po Renu, Donavi in Weseri plavajo veliki bloki ledu. Skoraj vsi otoki v Severnem morju so odrezani od celine. V Bonnu je ponoči bilo 15 stopinj pod ničlo, v Hamburgu 18, v Hannovru 20, v Mannheimu 24, na hribu Brocken pa 28 stopinj pod ničlo.

V Švici na gori Jungfrau je 29 stopinj pod ničlo. Od leta 1938 ne pomnijo tako nizke temperature. V Bazlu je bilo danes 14 pod ničlo. Zaradi snežnih viharjev imajo mednarodni vlaki velike zamude. V Lausanni je preteklo noč bilo 18 pod ničlo. Meteorološki urad v Ženevi javlja, da bo hud mraz verjetno trajal do 8. februarja. Po 20. februarju pa se bo vreme obrnilo na bolje.

Tudi Belgiji mraz ni prizanesel. V Bruslju je danes 16 pod ničlo, v Ardenih pa 22. Na Nizozemskem je več severnih otokov odrezanih od celine zaradi ledu. Prebivalstvo oskrbujejo z letali. V Pragi je danes 27 pod ničlo in zatrjujejo, da takega mraza ni bilo 120 let. Na Danskem je mraz terjal deset človeških žrtev, danes pa je vreme milejše in temperatura se suče okrog ničle.

V Avstriji je vedno večja nevarnost plazov. Napovedujejo, da bo ponoči temperatura ponekod padla do 25 pod ničlo. V Zgornjem Tirolu je povsod naletelo nad dva metra snega in ponekod celo nad 4 metre.

V Grčiji pa so na severnem Peloponezu zaradi talitve snega in deževja nastale velike poplave, ki so do sedaj terjale 10 človeških žrtev in povzročile veliko škodo. Na več krajih je železniški in cestni promet prekinjen.

Niti Severni Afriki ni mraz prizanesel. V Tuniziji se je temperatura znižala za več ko deset stopinj v zadnjih 24 urah. V goratih predelih zahodne in severne Tunizije je zapadel sneg. Snežilo je tudi v Alžiru. Morje je zelo razburkano.

Pa tudi zahodno poloblo je zajel mrzel val, ki ga spremljajo snežni viharji. Na področju Skalnatega pogorja je 40 pod ničlo. Z Jamajke poročajo, da takega mraza tam ni bilo 21 let. V Kingstonu je 40 pod ničlo.

Globoka ukoreninjenost rasne diskriminacije v ZDA

RICHMOND, 2. - Poleg parlamenta države Alabama je včeraj tudi parlament Virginije odobril protestno resolucijo proti sklepu zveznega vrhovnega sodišča, ki odpravlja plemensko razločevanje v šolah.

Resolucija virginijskega parlamenta določa, da bodo «sprejeli vse primerne ukrepe, ki naj omogočijo častem, zakonit in ustavni odpor proti nezakonitemu sklepu, ki pomeni kršitev suverenih pravic držav».

JERUZALEM, 2. — Jeruzalemski radio javlja da je Izrael konec decembra 1.777.000 prebivalcev, od katerih je 1.584.000 Židov.

Segni in Martino v Bonnu od 6. do 9. februarja

V nedeljo odpotujeta ministrski predsednik in zunanji minister na uradni obisk v Zahodno Nemčijo - Brentanov intervju - Zanimanje Rima za «sredozemsko politiko»

RIM, 2. — Predsednik vlade Segni in zunanji minister Martino bosta odpotovala v Bonn v nedeljo popoldne. Spremljalo ju bo več funkcionarjev palače Chigi in predsedstva vlade. Obisk bo trajal od 6. do 9. februarja. Program obiska predvideva razgovore s kanclerjem Adenauerjem, gospodarskim ministrom Erhardom in zunanjim ministrom Brentanom, sprejem pri predsedniku republike Heussu, slavnostna kosila in večerje in sestavljanje načrta italijansko-nemške pogodbe o prijateljstvu, trgovini in plovbi. Podpisan bo tudi italijansko-nemški kulturni sporazum.

V zvezi s tem obiskom je dal zahodnonemški zunanji minister Brentano agenciji Ansa obsežen intervju, v katerem ni obravnaval le italijansko-nemških odnosov, temveč tudi najrazličnejša svetovna vprašanja. V odgovoru na vprašanje o izmenjavi poslanic med Bulganinom in Eisenhowerjem je Brentano poudaril, da je za mednarodno pomiritev treba odstraniti sporne točke, na to pa je navezal že znano bonnsko tezo, da ne more biti dobrih odnosov med Vzhodom in Zahodom, dokler ne bo Nemčija združena. O vzpostavitvi diplomatskih odnosov z ZSSR je Brentano dejal, da to še nikakor ne pomeni normalizacije stikov z ZSSR, kajti o normalnih odnosih bo mogoče govoriti šele, ko jih bo z Moskvo navezala združena Nemčija.

V Rimu pa spet posvečajo precej pozornosti «sredozemski politiki». V tem smislu bo «center za sredozemsko sodelovanje» priredil v prihodnjih dneh vrsto zborovanj in predavanj. Začel jih bo Martino s predavanjem o odnosih med Italijo in sredozemskimi državami, ki ga bo imel v Palermu kmalu po povratku iz Nemčije. Nadalje je v Palermu predviden sestanek diplomatskih predstavnikov raznih sredozemskih dežel; na tem sestanku bodo obravnavali predvsem kulturna vprašanja, štipendije, enotno ureditev določil za arheološka izkopavanja itd.

Pineau o resoluciji posarskega parlamenta

PARIZ, 2. — Francoski zunanji minister Christian Pineau je v zvezi z resolucijo, ki jo je izglasoval posarski parlament, izjavil: «Resolucijo je treba imeti samo za izraz želje. Sedanji položaj se namreč lahko spremeni samo s formalnim pristankom francoske vlade. Posarska vlada ali parlament ne moreta sprejeti nobenega enostranskega sklepa, ki bi obvezoval za bodočnost, kot je bilo tudi jasno določeno v francosko-nemških izjavah iz Rhoendorfa in Pariza. Obžalovati pa je treba, da resolucija posarskega parlamenta sploh ne omenja francoskih pravic in interesov. Francoska vlada namreč ne bo mogla sprejeti rešitve, ki ne bi upoštevala bistvenih gospodarskih interesov Francije, obsega izmenjave, ki se je razvila med Francijo in Posarjem, ter potrebnega ravnotežja v okviru evropskih ustanov. Resnični interesi posarskega gospodarstva in prebivalstva, je zaključil francoski minister, se popolnoma skladajo z interesi Evrope in Francije».

ROMITA JEZIČEK NA TEHTNICI na socialdemokratskem kongresu

Minister za javna dela se je postavil na sredino med centrom in levico in zbira preostale glasove - Nove kritike levice proti vodstvu stranke - Preti bo dobil važno funkcijo v vodstvu?

(Od našega dopisnika)

MILANO, 2. — Osrednji govornik na današnjem tretjem dnevu kongresa PSDI je bil minister Romita, osrednji tudi zato, ker se je postavil nekako na sredo med centrom in levico in v veliki meri dopuščal pravilnost teze enih in drugih. Izrazil je zaupanje v voljo demokristjanske stranke, da se resneje loti socialne politike, obenem pa pokazal določeno zaskrbljenost spričo Fanfanijevega integralizma, ni zavrnil zahteve levice po sodelovanju z Nennijem, postavil pa je pogoj Nennijevega «povratka v demokratični tabor». Mimogrede je omenil tudi možnost krajevnega sodelovanja med PSI, PSDI in manjšimi socialističnimi skupinami na bližnjih upravnih volitvah in se s tem približal stališču levice, ki grozi, da si bo v krajih, kjer v organizacijah PSDI prevladuje njen vpliv, prizadevala za liste socialistične enotnosti ne glede na sklepe sedanjega kongresa. Romita seveda ni bil tako jasen.

Nadalje je Romita priznal, da ne obstaja več oni «kritični položaj», ki da je narekoval nujnost socialdemokratskega sodelovanja v vladi, obenem pa opozoril, da zaenkrat ne kaže govoriti o izstopu iz vlade. Poleg tega je Romita o sebi dejal, da je na genovskem kongresu zagovarjal proporcionalni sistem proti povezavam. Pristavil je, da socialdemokrati ne morejo biti zadovoljni s sistemom «koeficienta plus dva» za razdeljevanje mandatov pri parlamentarnih volitvah, da pa je stranka na to pristala kot na žrtev, ki je bila potrebna, da se odpravi večinski sistem.

Govorice po hodnikih pripisujejo Romiti dokaj rezervirano zadržanje, obenem pa namen, da bi botroval novi politični resoluciji, ki bi se uvrstila med center in med levico. Z glasovi, ki ga podpirajo, bi Romita utegnil odločiti rezultate kongresa.

Po hodnikih se precej šušlja o njegovih stikih s predstavniki levice, pa tudi s Pretijevo skupino. Morda ni odveč trditev, da bo Romita jeziček na tehtnici in da bo zbral okoli sebe vse tiste glasove, ki plavajo med centrom in levico. Če bi Romita podprl Saragatov center, bi gotovo bilo mogoče doseči zanesljivo večino, toda obenem bi Saragat moral sprejeti določene pogoje. Saragatu pa obljubljata podporo tudi desničarja Simonini in Ivan Matteo Lombardo.

Nadalje se po hodnikih govori, da Matteotti verjetno ne bo več glavni tajnik stranke. Center se je baje odločil, da ga je bolje žrtvovati, zlasti po številnih kritikah na račun vodstva, ki jih je bilo slišati na kongresu. Obenem zatrjujejo, da utegne dobiti sedanji podtajnik Preti važno funkcijo v vodstvu stranke in da so govorice o njegovem odstopu v zvezi s temi načrti.

Diskusija, ki se je včeraj nadaljevala tudi na nočni seji, je danes trajala do 22. ure. Govornikov je pa še vedno precej, tako da je bilo predsedstvo prisiljeno zelo skrčiti razpoložljivi čas za vsakega govornika. Obenem je bilo sklenjeno, da se bo politična diskusija zaključila jutri ob 18. uri.

Prvi današnji govornik je bil Ugo Alfassio Grimaldi, ki je zastopal teze levice v izredno dobro argumentiranem govoru. Grimaldi je predvsem poudarjal potrebo socialistične enotnosti in dejal, da je mogoče PSI pomagati, da se osamosvoji od KPI samo, če se ob Nennijevi strani pojavi druga zares razredna socialistična stranka. Zadnji sklepi CK PSI pomenijo oviro za politiko socialistične enotnosti, vendar to ne pomeni, da ni treba več vztrajati pri tej politiki.

Za levico je danes nastopil tudi Bonfantini, ki je dejal, da pozitivni rezultati vladne politike v zadnjih mesecih dokazujejo pravilnost stališča levice: kot se je Saragat zares odločno zavzel za nekatere zakone, so bili zakoni sprejeti. Dejal je, da je treba Segnijevo vlado braniti, da pa je obenem treba z njeno pomočjo izvajati svojo politiko.

Med govorniki je bil še sindikalist Canini, funkcionar CISL, ki je med protesti delegatov zahteval za socialdemokrate pravico, da ostanejo v demokristjanskem sindikatu.

Kongres je danes sprejel resolucijo, ki se zavzema za ustanovitev evropske atomske skupnosti (Euratom).

A. P.

Hammarskjoeld o reviziji listine OZN

BANGALORE, 2. — Na tiskovni konferenci, ki jo je imel danes v Bangaloru, kjer zaseda azijska gospodarska konferenca (ECAFE), je glavni tajnik OZN Hammarskjoeld izjavil med drugim, da ne zagovarja revizije listine OZN in to zaradi tega, ker «vse možnosti o tem, kar se da napraviti v okviru sedanje listine, niso bile še popolnoma izkoriščene».

Norveška pričakuje sovjetski odgovor

OSLO, 2. — Izjava sovjetskega ministrstva za ribiško industrijo, po kateri je zajetje 14 ruskih ladij posledica «nesporazuma» verjetno s strani norveških oblasti, je povzročila veliko presenečenje v norveških krogih. Vendar se norveške oblasti omejujejo na pripombo, da tega poročila, ki ga je oddajal moskovski radio, nimajo za uradni odgovor na protest norveške vlade zaradi kršitve teritorialnih voda.

Sovjetsko sporočilo je sestavljeno v tako previdnih besedah, da ne daje nobenega pravega pojasnila o incidentu. Zaradi tega prevladuje na Norveškem še vedno občutek negotovosti, zlasti ker je ruska ribiška flotilja še vedno na lovu nedaleč od meje teritorialnih voda. Na demarkacijski črti teritorialnih voda je norveška mornarica doslej koncentrirala 6 torpednih čolnov, eno matično ladjo, rušilec «Tromsce» in formacijo torpedovk. Patrulno službo opravlja tudi nekaj vodnih letal vrste «Catalina».

Vsa sovjetska ribiška flotilja — ki jo sestavlja skoraj 100 ladij — se je umaknila izven norveških teritorialnih voda. Neka velika matična ladja je še vedno v bližini demarkacijske črte, druga pa je odplula iz Murmanska, da bi se pridružila flotilji.

Osamljene ribiške ladje pa še vedno prihajajo v norveške teritorialne vode. Tako so včeraj ponoči zajeli še eno ladjo, danes popoldne pa drugo. Skupno je torej v pristanišču Aalesund zdaj 16 sovjetskih ladij — 15 ribiških in ena matična. Na njih je interniranih približno 900 ruskih mornarjev in ribičev.

Po zadnjih vesteh se je vsa sovjetska flotilja, razen dveh ladij, začela pomikati proti jugu.

Teritorialne vode

MEKSIKO, 2. — Pravniki ameriške poloble, ki že več dni proučujejo vprašanje razsežnosti teritorialnih voda, so sprejeli načelo razširitve področja teh voda, ki je sedaj določeno na 3 milje. Ameriški pravniki so tudi priznali vsem državam pravico, da določijo «na razumen način» meje svojih teritorialnih voda. Dve resoluciji sta bili sprejeti s 15 glasovi proti enemu (ZDA) in 5 vzdržanimi (Kuba, Kolumbija, Bolivija, Nikaragua in Dominikanska republika).

VREME VČERAJ
Najvišja temperatura —6, najnižja —8,7, ob 17. uri —6,8 stop., zračni tlak 1008,9 narašča, veter 74 km na uro, sunki do 130 km, vlaga 45 odst., nebo jasno, morje zelo razburkano.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, PETEK 3. februarja
Blaž, šk., Jagoda
Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 17.13. Dolžina dneva 9.47. Luna vzide ob 0.34 in zatone ob 10.26
Jutri, SOBOTA 4. februarja
Simeon, šk., Drago

Angelo Gentilini

V izolski bolnici je včeraj zjutraj po krajši bolezni nenadoma preminil Angelo Gentilini, urednik tednika «La Nostra Lotta» iz Kopra in znani antifašistični javni delavec.

Pokojnik se je rodil pred 65 leti v Vidmu, kjer so ga poznali kot iskrenega in priljubljenega demokrata. Večji del svojega življenja je prebil v Gorici, kjer je bil kot antifašist in človek socialističnega prepričanja prav tako dobro znan in priljubljen med prebivalstvom. Med zadnjo vojno je sodeloval v vrstah narodnoosvobodilnega gibanja in je tako prispeval svoj delež k utrjevanju bratskih odnosov med slovenskim in italijanskim prebivalstvom. Zaradi tega je bil tudi preganjan.

Po osvoboditvi je svoje najboljše sile posvetil italijanskemu in tudi slovenskemu demokratičnemu tisku. Bil je sodelavec Soškega tednika, tednika Fronte Unico v Gorici, La Voce del Popolo z Reke in tržaškega Il Lavoratore. Od leta 1948, ko je v Kopru začela izhajati «La Nostra Lotta», pa je bil njen stalni sodelavec.

V Portorožu, kjer je stanoval, in v Kopru, si je znal s svojim vztrajnim delom pridobiti simpatije in mnogo prijateljstva. Razen pri tedniku «La Nostra Lotta», kjer je bil stalno zaposlen, je delal in žrtvoval večji del svojega prostega časa za oddaje koprskega radia v italijanščini, v redakciji Kmetijskega vestnika in pri zgodovinskem društvu v Kopru, pri katerem je bil tudi član odbora.

V svojih člankih in tudi v svojih osebnih nastopih je vedno odločno nastopal proti sejalcem razdora in sovraštva med italijanskim in slovenskim narodom, proti svetohlinstvu reakcionarnih krogov in izkoriščevalcem delovnega ljudstva. Vsaka njegova pisana in izgovorjena beseda je bila posvečane iskrenemu prizadevanju za bratstvo med narodi, za njih medsebojno razumevanje in spoštovanje na temelju naprednih načel. Primorski in posebno tržaški Slovenci smo z njim izgubili iskrenega prijatelja in zagovornika naših narodnih pravic.

Vsi prijatelji, znanci in ostali v Trstu, Gorici, Kopru in drugod, ki so ga poznali kot človeka in vztrajnega delavca, se ga bodo zato vedno s hvaležnostjo spominjali. Pogrebne svečanosti bodo danes ob 16. uri v Kopru.

V nedeljo
5. t. m.
ob 16. uri
v dvorani
na stadionu
«Prvi maj»

Prešernova proslava

SPORED OBSEGA:
otvoritveno besedo predsednika SPZ, recitacije, nastop pevskih zborov in podelitev priznanj za sodelovanje.

S SINOČNJE IZREDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

OSTRA KRITIKA OPOZICIJE na račun upravljanja ACEGAT

Odločen nastop občinskih svetovalcev dr. Dekleve, Teinerja in Gombača proti nameravanemu povišanju tramvajskih tarif ACEGAT - Dohodki vodilnega osebja so se povečali za okrog 7.600.000 lir

Na včerajšnji izredni seji občinskega sveta so bili na dnevnem redu samo obračuni odnosno proračuni ACEGAT in občine za leto 1954 odnosno za leto 1956. Na seji so spregovorili trije svetovalci opozicije: dr. Dekleva, Tainer (PSI) in Gombač (PC), ki so ostro kritizirali predloženi proračun ACEGAT in zlasti namero občinskega odbora da zviša tramvajske tarife od 20 na 25 lir.

Svetovalec dr. Dekleva je prečital obširno in dokumentirano poročilo, katerega bomo v eni izmed prihodnjih številk našega lista objavili v celoti in zaradi tega sedaj posnemamo iz njega samo nekatere najvažnejše ugotovitve. Svetovalec je poudaril, da gole številke obračuna in proračuna ne morejo nuditi dovolj materiala, da bi lahko svetovalci dobili o podjetju jasno sliko in da je opozicija že vsa povojna leta odstranjena od tega najvažnejšega občinskega podjetja. Zaradi tega je po zaključku svojih izvajanj dr. Dekleva zahteval, da bi imenovali občinsko študijsko komisijo o vseh vprašanjih, ki zadevajo ACEGAT in ki bi morala predložiti načrte in ukrepe zato, da bi se podjetje končno ozdravilo. Poleg tega bi bilo treba vključiti v upravno komisijo podjetja predstavnike manjšine in ustanoviti upravni svet podjetja, saj so slični organi povsod, kjer poslujejo, privedli do zelo ugodnih rezultatov.

Položaj podjetja se sedaj iz leta v leto slabša, za kar je odgovorna izključno sedanja večina v občinskem svetu, ki je vedno onemogočala vsako kontrolo in sodelovanje. Posledice napačne uprave pa mora nositi vse prebivalstvo, saj se od meščanov zahtevajo povečani davčni in drugi prispevki, s katerimi se pokriva deficit.

Svetovalec je nato dokumentirano obrazložil gibanje proračunov odnosno večje ali manjše deficite, katere so zabeležili po trenutnih potrebah občinske uprave in ki niso odražali realnega položaja.

Kljub predvidenemu deficitu 652 milijonov lir predvideva proračun povečanje števila vodilnega osebja in občutno zvišanje prejemkov direktorjev in ostalih vodilnih uslužbencev ACEGAT. Tako je na primer bila plača generalnega direktorja povečana od 291.840 lir na 371.500 lir in se je torej dvignila za približno 80.000 lir na mesec. Plača poddirektorja se je dvignila od 263.066 lir na 326.543 lir itd. Dohodki vodilnega osebja so se dvignili za okrog 7 milijonov 600 tisoč lir na leto, kar sicer ne vpliva odločilno na deficit, vendar pa dokazuje, da upravni odbor ni pripravljen štediti tam, kjer se lahko, ne da bi istočasno ogrozil že do sedaj visoko življenjsko raven vodilnega osebja.

Potrošnja vode, plina, elektrike kot tudi število oseb prepeljanih v tramvajih, avtobusih in filovijah se je v primerjavi z letom 1951 znatno dvignilo. Kljub temu pa imamo opravka s stalno manjšimi dohodki od plina in električne energije tako, da se bo plin prihodnje leto prav gotovo pridružil že sedaj močno deficitni vodi in tramvaju.

Svoja izvajanja je svetovalec zaključil z ugotovitvijo, da je nemogoče povečati ceno za tramvajski listek za pet lir, ker bi ta ukrep prizadel revnejši del prebivalstva, ki je že sedaj v zelo resnem in težavnem položaju.

Prvi govornik na včerajšnji seji svetovalec Tainer (PSI) je v ostrem polemičnem tonu ocenil ACEGAT za «zaprto hišo» za opozicijo, ki lahko samo od zunaj in na osnovi indicijev in govoric ocenjuje dejanski položaj.

Proračun ACEGAT ni resen, kar dokazuje nenaden skok iz aktivnega proračuna v lanskem letu na 652 milijonov pasive. Očitno upravna komisija izpreminja proračun po svoji volji in iz političnih razlogov vladajoče večine. Kadar smatra občinski odbor, da mora proračun ACEGAT biti aktiven se to naredi z obračanjem proračuna, sedaj pa ponovno smatra odbor, da mora biti proračun pasiven in mu je tudi to uspelo na isti način. Za to igro služi upravni komisiji zelo udobna postavka «amortizacije», katero kot harmoniko po potrebi zmanjšuje ali povečuje.

To dokazujejo tudi druge postavke, ki so v nekaterih proračunih zelo visoke in se potem v resnici močno znižajo. Kot primer je svetovalec navedel «razne dohodke», katere so za proračun v letu 1955 dvignili v primerjavi s proračunom 1954 od 5,5 milijonov na 30 milijonov in so jih sedaj ponovno znižali za 22,9 milijonov. Tako imamo opravka z lepim skokom s petih na 30 milijonov in ponovnim padcem na 7 milijonov. V resnici pa so se «razni dohodki» v vseh letih gibali vedno okrog pet milijonov in bodo iz objektivnih razlogov taki tudi letos. Tako umetno višanje in nižanje postavk ima očitno samo ta cilj, da po potrebi spreminja proračun in onemogoča jasen vpogled v delovanje podjetja.

Živahno reakcijo odbornikov pa je zbudila zahteva svetovalca, da se pove, koliko je bilo vseh na novo zaposlenih v preteklem letu, saj podjetje v resnici ni «za vse prebivalstvo», kot trdi odgovorni odbornik, temveč izključno samo za tisti del prebivalstva, ki ima v žepu izkaznico določene politične stranke.

Svetovalec Gombač (KP) je podrobneje analiziral nekatere podatke o dohodkih od vode, plina in elektrike in dokazal, da obstajajo občutne razlike med podatki v proračunu in dejanskimi dohodki, katere bi moral dobiti ACEGAT od teh dobav. Razlika znaša okrog 36 milijonov, kateri bi se lahko povečali na 79 milijonov, če bi se znižale nepotrebne izgube vode, plina in elektrike.

Dejanska rešitev deficita ACEGAT pa bi bila možna samo z resničnim izboljšanjem uslug in ustanovitvijo novih prog zlasti v centru mesta tako, da bi z njimi razbremenili glavne proge.

Razprava o proračunu ACEGAT in proračunu tržaške občine se bo nadaljevala danes na izredni občinski seji. Prihodnja redna občinska seja bo v torek in bodo na njej razpravljali predvsem o stanovanjskem vprašanju.

V februarju 79 odhodov na rednih pomorskih progah

Število rednih pomorskih prog tržaškega pristanišča se bo v februarju nekoliko znižalo v primerjavi z istim mesecem preteklega leta in bo naslednje (v oklepaju število prog v februarju 1955): Jordan - Sicilija - Malta - Tirensko morje - Spanija 8 (9), Grčija - Turčija - Sirija - Libanon - Izrael - Egipt 31 (36), Vzhodna, Zahodna in Južna Afrika 12 (13), Perzijski zaliv - Indija - Pakistan - Daljni vzhod 4 (3), Zahodna in Severna Evropa 9 (7), Severna Amerika 6 (8), Centralna Amerika, Severni Pacifik 6 (4), Južna Amerika 2 (2), Avstralija 1 (—). Skupno bo torej v februarju 79 odhodov, medtem ko jih je bilo ve februarju 1955 82.

Sedem odpustov v podjetju „La Editoriale Libraria"

Podjetje «La Editoriale Libraria» je po Zvezi industrijcev sporočilo sindikalnim organizacijam, da namerava odpustiti 7 delavcev, in sicer zaradi krize v tiskarski stroki, ki je prizadela tudi to podjetje. Sindikat tiskarjev Delavske zveze je izjavil, da teh odpustov ne prizna.

Sestanek predstavnikov kovinarjev iz Trsta in Tržiča

Včeraj je bil sestanek članov odbora sindikata kovinarjev Delavske zveze, članov tovarniških odborov CRDA iz Trsta in Milj ter predstavnikov FIOM iz Tržiča. Na sestanku so izčrpno obravnavali položaj kovinarske stroke, upoštevajoč podobne zahteve kovinarjev v Trstu in Tržiču ter nevarnost splošnega zniževanja akordnih tarif za vse delavce CRDA, vštevši delavce v Tržiču.

Ukinitev nadur v ladjedelnici Sv. Marka

Včeraj je v ladjedelnici Sv. Marka prenehalo vse nadurno delo in sicer na podlagi ukrepa generalnega vladnega komisarja, s katerim je raztegnil na naše področje zakon št. 1079 z dne 30. oktobra 1955, ki prepoveduje nadurno delo, če ne gre za izredne primere.

Jasno je, da so delavci zadovoljni z ukinitvijo nadurnega dela, saj je osemurni delavnik pridobitev, ki jih je stala mnogo borb. Toda ta osemurni delavnik mora tudi zagotoviti delavcem vsaj toliko mezde, da se lahko z njo preživljajo. Toda tržaški delavci so doslej opravljali nadure, čeprav neradi, da so vsaj nekoliko izboljšali svoje prenizke prejemke ter s tem delno krili življenjske stroške. Sedaj jim redni prejemki pač ne bodo zadostovali in bo postala še bolj nujna rešitev vprašanja izboljšanja mezd, ki je pereče zlasti za kovinarje. Po drugi strani pa bo še bolj nesmiselna in neupravičena zahteva inž. Pacchiarinija, da zniža delavcem akordne tarife.

Aretirani tatovi

Agenti letečega oddelka tržaške kvesture so 10. januarja zvedeli, da sta sredi decembra 27-letni Giovanni Strohmajer iz Ul. D'Alviano 84 in 31-letni Giuseppe Barillaro iz Ul. Machlig 38 z avtom odšla v Gradež in tam ukradla iz nekega stanovanja 4 prstane, eno zapestnico, 1 uro in nekaj drugih zlatih predmetov v vrednosti 42.000 lir. Agenti so tudi izvedeli, da se je z avtom peljal tudi 30-letni Giordano Marchesi, brez stalnega bivališča, ki je ukradeno zlato zapestnico prodal zlatarju Bratini v Tržiču za 3.300 lir.

Pri zasliševanju so vsi obtoženci zanikali vsakršno krivdo, policija je pa drugega mnenja in je Strohmajerja, Barillara, Marchesija in Bratino prijavila sodišču. Strohmajer in Barillaro sta že v zaporu, zaradi drugih stvari.

Potrjeno 5-odst. povečanje davkov v korist Kalabrije

Minister za finance je s svojo okrožnico št. 457341 potrdil izvajanje zakona št. 1177 od 26. novembra 1955, ki določa 5-odstotno povečanje davkov v korist Kalabrije. Povišek davka za 5 odstotkov bo treba plačevati za davke in takse kot to določa 18. člen omenjenega zakona. Ministrska okrožnica sedaj ureja nekatere dvomljive člene zakona.

TRETJI DAN MRAZA IN BURJE, PA NIČ NE KAŽE NA BOLJE

Sunki burje do 138 km na uro V tržaški okolici 17 pod ničlo

V mestu je termometer danes ponoči kazal 10 stopinj pod ničlo - Delno paraliziran promet - Pomorske zveze prekinjene - Gasilci imeli zopet polne roke dela

Tudi včeraj je razsajala burja in je pritiskal hud mraz. Okrog poldne se je sicer zdelo, da bo burja ponehala in da ne bo več tako hudega mraza, kazalo je celo da bo začelo snežiti, proti večeru pa se je začela zaganjati burja še z večjo silovitostjo. Ob 8. zjutraj je termometer kazal 8,4 stopinj pod ničlo, opoldne 6,8 pod ničlo in sunki burje so tedaj dosegli 92 km na uro, ob 17. uri je termometer kazal 6,8 stopinj pod ničlo in sunki burje so dosegli že 130 km na uro, ob 17.30 pa 138 km na uro, ob 19.40 pa je termometer kazal 7,4 stopinj pod ničlo. Okrog polnoči je bilo pri Sv. Jakobu —10 stopinj, na Opčinah pa do —17 stopinj. Iz poročila iz drugih mest v Italiji je razvidno, da je bil včeraj in predvčerajšnjim največji mraz v Trstu. Tako je vsaj kazal termometer, v Trstu pa je treba upoštevati še hudo burjo, zaradi katere še bolj občutimo mraz.

V pristanišču kot v Sibiriji

Zaradi navala mraza in burje je bilo tudi včeraj delno paralizirano mestno življenje, v kinematografih je manj občinstva, po ulicah proti večeru prav malo pešcev, pa tudi šoferji si niso preveč upali na cesto. Na Ponterossu ni bilo nobene branjevke, niti kramarjev, še stara branjevka, ki je predvčerajšnjim kljubovala burji in mrazu je rajši ostala doma. Morje je še vedno zelo razburkano in prometne zveze z istrskimi mesteci niso še vzpostavljene. S Krasa pa poročajo, da tudi tam razsaja burja, da je napravila precej škode po strehah in mraz je seveda hujši kot v mestu. Po tržaških ulicah pa je bilo sinoči še več temnih ulic, ker je burja razbila precej žarnic, ob plocnikih pa je vedno več razbitih strešnikov in šip. Ponoči je burja močno narasla, tako da je bilo mesto skoraj dobesedno kot izumrlo.

Gasilci so tudi včeraj imeli polne roke dela, dopoldne so se sicer malo odpočili, popoldne pa je neprestano brnel telefon in klical na razna mesta, kjer je bilo treba odstraniti razne tramove, deske itd., ki so ogrožale varnost pešcev, ali pa so morali gasiti majhne požare. Ob 9 se je v Barkovljah vnelo grmičevje, ob 10 pa so na Lonjerski cesti v hiši št. 6 počile cevi in je bila v gornjem nadstropju poplava, ob 11 pa so morali gasilci v Žavlje in na Opčine, kjer je nastal požar v dimnikih. Popoldne so morali tudi k železniški postaji na Proseku, kjer je nastal požar v nekem hlevu in povzročil za 40.000 lir škode. Gasilci so tako zabeležili samo včeraj 80 intervencij.

Tudi v koprskem obalnem pasu se je danes temperatura še znižala, tako da je v plitvem zalivu Stanjon pri Kopru morje pokrila ledena skorja. Burja piha z nezmanjšano silovitostjo in je zaradi razburkanega morja že dva dni paraliziran ves pomorski promet. Največ škode je napravil mraz na vodovodnih napravah po hišah. Voda je na mnogih mestih zmrznila v vodovodnih ceveh in tudi v vodomerih.

Zaradi burje je tudi včeraj moralo več pešcev v bolnišnico. Že v prvih dopoldanskih urah so z rešilnim avtomobilom pripeljali v glavno bolnišnico 61-letnega Prima Verucchija iz Ul. Lorenzetti 2. V bližini čistilnice Gaslini se mu je spodrsnilo, ker je bila poledica in se je nekoliko potolkel po levem stegnu. Po prvi zdravniški pomoči so ga odpeljali domov in bo ozdravel v dobrem tednu.

Sunek burje pa je podrl včeraj dopoldne 81-letnega Costanta Torquesa iz Rocola št. 683. Starček je šel v mesto, toda pri Ul. Bonghi ga je sunek burje podrl. Mimoidoči so mu takoj priskočili na pomoč in starček se je vrnil domov, toda malo pozneje so ga morali z rešilnim avtomobilom odpeljati v glavno bolnišnico, ker si je zlomil levo ramo.

Svojevrstna nezgoda zaradi burje se je pripetila včeraj popoldne 21-letni Jolandi Rudež iz Nabrežine 147. Ko je šla po Ul. Roma ji je namreč sunek burje zanesel v oči nekaj solne kisline, ki se je razlila iz steklenice, katera je padla nekemu pešcu na tla in se razbila. Z rešilnim avtom so Jolando odpeljali v glavno bolnišnico in ji nudili prvo pomoč. Ozdravela bo v treh dneh.

Na Trgu V. Veneto pa je močan sunek burje podrl 50-letnega Riccarda Checca iz Ul. S. Maurizio 9. Mož se je ranil po ustnicah in si razbil nekaj zob.

Zaradi burje pa se je včeraj popoldne ponesrečil na delu tudi 23-letni Sergio Gellich, ki stanuje v ezulskem taborišču v Padričah. Ko je raztovarjal blago iz železniškega voza na postaji Sv. Andreja, je burja zaloputnila vrata, ki so Gellicha ranila v desno roko. Sprejeli so ga na prvi kirurški oddelek in se bo moral zdraviti približno dva tedna.

Močan sunek burje je včeraj na trgu v Sesljanu izzruval pet metrov visok železni drog, na katerem je visela oglasna deska. Skupina policajev je nato desko in drog odstranila.

Volitve delegatov za ustanovno skupščino

Pripravljalni odbor sporoča, da sta Sindikat italijanskih železničarjev CGIL in Sindikat poštarjev iste sindikalne organizacije že izvolila svoje delegate za ustanovno sindikalno skupščino.

V okviru priprav na ustanovno sindikalno skupščino je FIDAE (Italijanska zveza uslužbencev električnih podjetij) sklicala razne sestanke, na katerih so obravnavali tudi vprašanja, ki se tičejo delavcev v posameznih podjetjih. 30. januarja pa je bila skupščina teh delavcev, na kateri so razpravljali o pokojninah, o dokladi za menzo in o drugih dokladah. Delavci so sprejeli tudi dve resoluciji, in sicer resolucijo o pokojninah, ki so jo poslali dr. Palamari, ter resolucijo, s katero se delavci obvezujejo, da bodo začeli borbo za priznanje raznih doklad.

Sestanki in skupščine za sindikalno kostituanto

Jutri 4. februarja ob 16. uri bo v Ul. Vecellio skupščina kemičnih in petrolejskih delavcev, ki se je bo udeležil tudi tajnik SILP Trespidi. V nedeljo 5. februarja bo v Ulici Zonta 2, skupščina tiskarskih delavcev, na kateri bo govoril tudi tajnik CGIL Giovanni Valarchi. Istega dne ob 10. uri bo v Domu pristaniških delavcev skupščina težakov; ob 10. uri pa bo v Ul. Vecellio skupščina delavcev živilske industrije.

OB PRIPRAVAH ZA SINDIKALNO KONSTITUANTO

IZJAVA ODBORA IN NJEN SMISEL

Pripravljalni odbor za sklicanje ustanovne sindikalne skupščine je izdal v sredo poročilo o sestanku, ki ga je imel že dan prej na svojem sedežu. V poročilu pravi, da so sovražniki enotnosti delavstva sprožili hudo izzivalno gonjo, da bi ovirali pobudo CGIL za sklicanje skupščine. S poskusom, da bi preprečili uspeh konstituante, s čimer pa delajo uslugo samo kapitalistom, so voditelji Delavske zbornice privlekli na dan preživele očitke in zastarela gesla, ki naj bi sejala razprtijo med delavci. Odbor obsoja ta sramotni poskus cepitve delavskih sil ter poudarja, da lahko delavci samo z enotnostjo zagotovijo uspeh borbi za izboljšanje življenjskih razmer. Nato pravi poročilo:

«Pripravljalni odbor pripisuje doslej dosežene uspehe v pripravljanju konstituante izključno svoji enotni akciji in enotnim stališčem. Zato zavrača samovoljne, neutemeljene in zahrbtne trditve dobro znanih sovražnikov delavcev, ki vzporedno in ne slučajno z napadom voditeljev Delavske zbornice izmišljujejo spore in delne poraze kakor tudi različna stališča med člani pripravljalnega odbora samega.

Spričo takih trditev, ki so brez vsake podlage, poudarja pripravljalni odbor, da veljajo za udeležbo na konstituanti samo njegovi predpisi ter da ni bil razen odbora nihče pooblaščen, te predpise «prekositi» ali pa jih «prilagoditi».

Pripravljalni odbor poziva tržaške delavce, naj razkrinkajo tiste, ki skušajo z obrekovanjem ali z navidezno podporo konstituanti omejiti priprave nanjo in njen uspeh.»

V tem poročilu pravilno in upravičeno očitajo voditeljem Delavske zbornice, da vlačijo na dan preživele in zastarele argumente in očitke, ki nimajo s sedanjo stvarnostjo prav nobene zveze, toda določeni člani pripravljalnega odbora uporabljajo enake metode proti razredno zavednim in predanim delavcem, ki jim je res pri srcu uspeh konstituante, ter so naravnost prilepljeni na staro preživelo politiko in na metode, s katerimi je čas že obračunal. Njihov napad na te zavedne delavce je seveda rezultat preračunanih spletk elementov, ki so resnični «znani sovražniki delavstva». Sicer ne bi na upravičene in dobronamerne konstruktivne kritike delavcev, ki si iskreno žele uspeha skupščine, odgovarjali s starim, oguljenim besediščem, ki mu je že odklenkalo, ter sramotno napadali te delavce.

V poročilu si ta jasno opredeljena skupina lasti monopol in izključnost «uspehov» ter noče priznati, da je ustanovna skupščina stvar vsega delavstva. Če so takšni ekskluzivisti, čemu potem govore o strujah, o svobodi raznih mišljenj in podobnem? Sami priznavajo sindikalno krizo, toda nočejo, da bi vse delavstvo prispevalo, da se prebrodi. Toda kriza se ne bo reševala s formalizmi in z naprtitvijo kdo ve kakšnih zahrbtnih načrtov tistim, ki hočejo lojalno sodelovati za dosego čimbolj uspešne skupščine.

Mnogo bolj koristno in pametno bi bilo, da bi se raje malce bolj potrudili in skušali pritegniti vsaj del tistih 50 odstotkov delavcev, o katerih tudi oni trdijo, da so neorganizirani. Do danes pa lahko ugotovimo, da so le zavirali široki razmah pristopanja k skupščini in da dlakocepijo o načinu tega pristopa ter s tem zavračajo celo tiste delavce, ki so prvi in najbolj navdušeno pozdravili pobudo CGIL. Zato se ne opažajo resne priprave na skupščino, v raznih tovarnah o skupščini sploh molčijo, drugod ne vabijo nanjo določenih delavcev, kakor se je na primer zgodilo glede sestanka delavcev ILVA in Sv. Marka. Iz tega bi človek lahko sklepal, da gre nekaterim sindikalistom res le za to, da bi «menjali napisno tablo» ter da jim je pobuda CGIL obtičala v grlu.

Ti zaviralci delavske enotnosti, ki imajo pred seboj samo ozke, slabo tolmačene strankarske interese, bodo morali končno le spregledati, da se bodo s takšno roboto le oddaljili od delavskega razreda in zaostali za razvojem in napredkom socialističnega gibanja, ki gre neustavljivo svojo pot. Zato mislimo, da bo tudi zamisel konstituante rodila končno dobre sadove kljub sektaškim napadom na tiste, ki že od vsega začetka delujejo za njen uspeh.

SPOROČILO NSZ

«Sekcija Neodvisne socialistične zveze Nabrežina sporoča, da je konferenca, ki bi morala biti danes v Nabrežini, preložena **na torek 7. t. m. ob 20. uri**».

V OKVIRU OBČINSKEGA ODBORA ZA TURIZEM

TUDI LETOS V MILJAH velika pustna maškarada

Poleg številnih domačih skupin, so se prijavile tudi nekatere izven občine in tržaškega področja - Kaj pripravljajo v Škednju?

Zabavne prireditve, plesi in izložbe nas opozarjajo, da smo že v pustnem času. Razne skupine, društva in družbe, pa tudi posamezniki se pripravljajo na prijetne pustne dni, tako v mestu kot na deželi. Stara navada po vaseh je, da so v pustni dobi na dnevnem redu poroke. Pred nekaj leti je bila po nekaterih naših kraških vaseh še navada, da so dekleta «vlekla dilo», če se ni nobena poročila. Zdaj je ta stari običaj že izumrl, ohranil pa se je še pogreb pusta, čeprav je zadnje leto ponekod policija s kurijo v ozadju delala ovire.

V tržaški okolici imajo najstarejše tradicije pustni običaji v Skednju. Skedenjci so vsako leto s svojo pustno povorko in šemami razveselili tudi samo mesto. Letos pa ni nič slišati. Morda so priprave v strogi tajnosti in nam Skedenjci pripravljajo presenečenje, ali pa je ponehalo navdušenje. Miljski karneval pa se je po zaslugi občinskega odbora za ravoj turizma že uveljavil in je postal že tradicija. Pustna prireditev v Miljah sega že leta nazaj, a je bila krajevnega pomena, dokler ni na pobudo omenjenega odbora dobila širši značaj. Občina ima seveda koristi od tega, ker ob tej priliki pride v Milje veliko število Tržačanov, ki v malem mestecu pustijo precej denarja. Tudi letos, kot že nekaj let, bo v Miljah na pustni torek 14. februarja popoldne pustni sprevod. Z alegoričnimi vozovi in maskami se ga bodo udeležile razne skupine iz Milj, iz Miljskih hribov in iz Žavelj. Pravijo, da so se prijavile tudi nekatere skupine izven občine, celo iz Tržiča. Prijave sprejemajo do 10. februarja. Med udeleženci bodo kot prejšnja leta, razdelili razne nagrade. Prva nagrada znaša 150.000 lir, druga 100.000 lir, tretja pa 75.000 lir.

Po izkušnjah prejšnjih let je odbor popravil nekatere tehnične pomanjkljivosti, da bo prireditev imela še lepši uspeh kot do sedaj, da bodo gledalci lahko prišli na svoj račun in da ne bo take gneče.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

Obsodba nepoštenih prodajalcev enciklopedij

Včeraj so se morali zagovarjati na kazenskem sodišču 32-letni Federico Coslan iz Ul. Giulia 29, 46-letni Danilo Emili iz Ul. Toro 5, 48-letni Antonio Miani iz Ul. Leo 9, 58-letni Antonio Rosato iz Istrske ulice 4, 40-letni Gastone Simeone iz Križa št. 1 ter 33-letni Guido Bunz iz Ul. Pratello 4, ki so na nepošten način služili denar. Zamislili so si namreč že leta 1951 svojevrsten način, kako bi prišli do zaslužka, toda imeli so smolo, ker niso imeli velikih dobičkov in je za njihovo zadevo zvedela policija.

V Trstu je zastopstvo založništva Tumminelli iz Rima, ki izdaja leksikone in enciklopedijo. Emili je nekega dne predlagal Coslanu, da bi se dalo lepo zaslužiti s prodajo enciklopedij, nato sta se dogovorila še s Simeonom in ostalimi člani skupine ter so navezali stike s pomočnikom zastopnika omenjene založniške družbe. Pod raznimi imeni so naročevali knjige, jih prodali in plačali le prvi obrok ter zahtevali od zastopnika družbe Tumminelli določene procente. Zastopnik družbe Tummilelli je sicer kasneje zapazil, da nekaj ni v redu, toda zadeve ni prijavil policiji, ki je prišla stvari na sled slučajno. Neki uslužbenec pri ZVU je namreč lepega dne dobil opomin, naj plača 11.400 lir dolga za naročeno enciklopedijo. Mož pa se je zelo začudil, ker sploh ni nikdar naročil nobene knjige pri omenjeni družbi, zato je prijavil stvar policiji, ki je po natančnih poizvedbah zasledila skupino in jo prijavila sodišču. Zastopnika družbe Tumminelli je skupina oškodovala za 353.190 lir, ki jim je dal kot procente za prodane enciklopedije.

Sodišče je Coslana in Emilija obsodilo vsakega na 7 mesecev zapora in na 7.000 lir globe z vsemi zakonskimi olajšavami, Mianija je oprostilo, Rosata in Bunza je obsodilo na 10 mesecev zapora in 10.000 lir globe, Simeona pa na eno leto zapora in 12.000 lir globe, toda ne bo jim treba sedeti v zaporu.

Mrtvo so našli

Zaradi srčne hibe je nenadoma umrla 62-letna Domenica Bartoli iz Ul. Ville št. 6, ki je kot najemnica stanovala pri Danteju Giordaniju. Giordani jo je ob 9. po naročilu, klical, toda nihče se ni oglasil. Zaskrbljen je Giordani takoj obvestil policijo, ki je vdrla v sobo in zagledala že mrtvo starko. Zdravnik Niccolini je ugotovil, da je starka umrla 12 do 15 ur prej.

SNG ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Zaradi slabega vremena je današnja predstava na Opčinah odgodena.

SNG
JANKO IN METKA
vabita na
otroško pustno rajanje
ki bo v nedeljo 12. februarja 1956 s pričetkom ob 15. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj» Vrdelska cesta 7.

Slovensko gospodarsko združenje
vabi člane in prijatelje na
družabni večer
ki bo v soboto 4. februarja z začetkom ob 21. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7.
Vstopnice so naprodaj na sedežu SGZ, Ul. Fabio Filzi 8 - telef. 37808.
V dvorani bo dobro zakurjeno

GLEDALIŠČA

GLEDALIŠČE VERDI

Danes ob 20.30 za red C v parterju in na balkonih ter za red A na galerijah tretja predstava Massenetove opere «Manon». V naslovni vlogi Clara Petrella. Dirigent Glauco Curiel. V pripravi Wagnerjev «Lohengrin».

Razna obvestila

AK Jadran sporoča, da je pustni ples preložen zaradi tehničnih razlogov.

IZREDNI OBČNI ZBOR SOLNIKOV ZVEZE PROSVETNIH DELAVCEV V TRSTU

V nedeljo 5. februarja 1956 ob 9. uri bo na sedežu v Ul. Roma 15-II. izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom:
1. Čitanje zapisnika zadnje skupščine; 2. poročila; 3. diskusija k poročilom; 4. predlogi; 5. sklepi; 6. razno.
Izredni občni zbor je zelo važen, ker bo članstvo na njem sklepalo o vstopu v enotno strokovno organizacijo vseh nameščencev slovenskih šol. Zato prosimo, da se občnega zbora udeležite osebno in v polnem številu.
Tajništvo

KINO

Rossetti. 15.00: «Stolp uživanja», S. Pampanini, P. Brasseur. Mladoletnim prepov.
Excelsior. 15.00: «Sreča je biti ženska», S. Loren, C. Boyer.
Fenice. 15.00: «Hazardni igralec», D. Robertson, D. Paget.
Nazionale. 15.00: «Helena iz Troje», R. Podestà, J. Sernas.
Filodrammatico. 16.00: «Mož iz Laramia», J. Stewart C. O'Donnell
Supercinema. Zaprto zaradi obnove
Arcobaleno. 15.00: «Helena iz Troje», R. Podestà, J. Sernas.
Astra Rojan. 16.00: «Perverzneža», J. Simmons, S. Granger.
Capitol. 16.00: «Pustolovec v Hongkongu», C. Gable, S. Hayward
Cristallo. 16.00: «Canaris», O. E. Hasse, B. Rutting.
Grattacielo. 16.00: «Sodobna dekleta», M. Allasio, M. Buongiorno.
Alabarda. 15.30: «Ljubimca na 5 morjih», J. Wayne, L. Turner.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. februarja se je v Trstu rodilo 7 otrok, poroke so bile 3, umrlo pa je 11 oseb.

POROČILI SO SE: poljedelec Egidio Mislei in gospodinja Maria Corbatti, delavec Giorgio Fioriti in prodajalka Livia Badini, pomorščak Ferdinando Degrassi in gospodinja Nadia Semela.

UMRLI SO: 65-letni Emilio Finotto, 45-letni Vittorio Mettulio 69-letni Giovanni Delise, 78-letna Giovanna Fidel, Dalia Maioli stara en mesec, 80-letna Irma Fedrigo, 77-letni Angelo Cassatelli 49-letni Vittorio Ceprio, 65-letni Arturo Rangone, 71-letna Iea Tofolutti por. Bidoli-Tonin, 75-letni Antonio Zucca.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

INAM - Al Cedro, Trg Oberdan 2; G. Papo, Chiadino in Monte 1095 (Sv. Alojzij); Picciola, Ul. Oriani 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Serravallo, Trg Cavana 1; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Skednju.

Širite in čitajte Primorski dnevnik!

Oglasni oddelek
TRST
Ul. sv. Frančiška 20/III
tel. 37-338
sprejema inserate, male oglase, osmrtnice od 8. do 12.30 in od 15. do 18. ure.

Nadaljuje se izredna prodaja
padovanskih piščancev po 660 lir kg
V mesnicah
DELAVSKIH ZADRUG
in v prodajalnah se začne
teden tipične tržaške jedi:
trentinsko kislo zelje po . . . 56 lir
furlanske klobase „cotechino" po 580 lir

Ariston. Zaprto.
Armonia. 15.00: «Malaga», M. O'Hara, Mac Donald Carey.
Aurora. 16.00: «Lord Brummell» S. Granger, E. Taylor.
Garibaldi. 15.30: «Cirkus s tremi arenami», D. Martin, J. Lewis.
Ideale. 16.00: «Tujka», G. Ga... son, D. Andrews.
Impero. 16.00: «Komu zvoni», G. Cooper, I. Bergman.
Italia. 16.00: «Za vedno tvoja» G. Andre, E. Manni.
S. Marco. 16.00: «Neusmiljeni k... njenik», C. Wilde, Y. De Carlo.
Kino ob morju. 16.00: «Burmanski pustolovec», R. Ryan, B. Stanwyck.
Moderno. 16.00: «Neustrašni mo...» K. Douglas, J. Crain.
Savona. 15.30: «Mrtvi od strah...» D. Martin, J. Lewis.
Viale. 16.00: «Honduraški upor...ki», G. Ford, A. Sheridan.
Vittorio Veneto. 15.30: «Kralj... piramid», J. Hawkins, J. Collins.
Azzurro. 16.00: «Beli zavojevalec» G. Madison, J. Weldon.
Belvedere. 15.30: «Neustrašni bra...je», R. Taylor, S. Granger.
Marconi. 15.30: «Edenska doli...» J. Dean, J. Harris.
Massimo. 15.30: «Kraljica pir...mid», J. Hawkins, J. Collins.
Novo cine. 16.00: «Plamen in m...so», L. Turner, P. Angeli, ... Thompson.
Odeon. 16.00: «Izginuli kom...nent», C. Romero.
Radio. 16.00: «Vera Cruz», G. Cooper, B. Lancaster.
Venezia. 15.00: «Amerikanec», G. Ford.
Skedenj. 18.00: «Tiranov kon...»

RADIO

PETEK, 3. februarja 1956

TRST POSTAJA A

11.30 Zabavna glasba; 12.00 Pr... davanje; 12.10 Za vsakogar ... kaj; 12.45 V svetu kulture; ... Plesna glasba; 18.00 Bruch: Ko... cert št. 1; 18.22 Chopin: Bal... št. 2; 18.30 Z začarane po... 18.40 Klavirski koncert prof... rice Marce Sancinove; 19.00 ... spighi: Rimski vodnjaki; 19... Radijska univerza; 19.30 Prilj... ljene melodije; 20.00 Sport ... olimpijski dnevnik; 20.30 Mat... Ronjgov: Roženice; 20.51 Li... Rapsodija št. 1; 21.00 Umet... in prireditve v Trstu; 21.15 ... lek: Drugi klasični koncert ... Vokalni kvintet; 21.50 Chop... Finale iz koncerta št. 1; 22.00 ... svetovne književnosti; ... nosti; 22.15 Ritmične melod... 22.40 Elgar: Uvod in allegro ... godala; 22.55 Večerni ples.

TRST I.

11.30 Poje Oscar Carboni; 11... Beethoven: Sonata št. 3 v ... duru op. 69 za čelo in klav... 13.45 Posebno poročilo iz C... ne; 17.00 Orkester Kramer; 17... Koncert pianista Elija Perrot... 18.15 Posebno poročilo iz Co... ne; 21.00 Simfonični koncert, ... rigira Artur Rodzinski.

KOPER

Slovenska poročila: 14.15, ... Italijanska poročila: 6.15, 12... 17.40, 22.30

5.00-6.00 Spored iz Ljubljane; 7.00 ... 6.00 Jutranja glasba; ... Spored iz Ljubljane; 7.30 Od ... drana do Triglava; 11.00 ... Spored iz Ljubljane; 13.30 ... orkestralna glasba; 14.00 ... mut z Doris Day; 14.30 Glas... mediegra; 14.35-16.10 Spored ... Ljubljane; 16.10 Arije, duet... zbori; 17.10 Narodne pesmi; ... Intermezzo; 18.00-19.30 Spored ... Ljubljane; 19.30 Lahka glas... 19.45 Primorski vestnik; ... 22.15 Spored iz Ljubljane; ... Ritmi in popevke; 22.45 Več... koncert; 23.15 Plesna glasba.

SLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m ...
Poročila ob 5.00, 6.00, ... 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ...

11.00 Radijski koledar; 11... Gospodinjski nasveti; 11.15 ... veliki zabavni orkester; 11.45 ... cibanom — dober dan!; 12.00 ... venske skladbe in priredbe ... vokalni kvintet Anton Neffat ... ženski Mariborski komorni ... 12.40 Ritmi in melodije; ... Pester spored opernih melod... 14.25 Zanimivosti iz znanosti ... tehnike; 15.15 Zabavne melod... 15.30 Utrinki iz literature - ... de Aveline: Jetnik; 15.45 ... ne pesmi poje Ženski ... kvartet; 16.00 Modni kotiček; ... Popoldanski simfonični ... 18.00 Ljudje med seboj; ... Igra Vaški kvintet, poje ... in Miško; 18.50 Igra trio ... Stanteta; 19.20 Prenos reportaže ... s 7. zimskih olimpijskih iger ... Cortini d'Ampezzo; 20.15 ... Lehn in njegov orkester; ... bena oddaja s komentarjem; ... Mednarodna radijska univerza ... 21.20 Igra plesni orkester ... Ljubljana; 21.40 Filmske melod... je; 22.15-23.00 UKV program; ... Plesna glasba.

TELEVIZIJA

Prenos iz Cortine ob: ... in 15.30.

17.30 Potovanje v Mehiko; ... Vesti; 20.45 Posebno poročilo ... olimpiadi v Cortini; 21.00 ... do De Filippo: «Prikazni» ... prenos z Ledenega stadiona ... Cortini.

Gospodarstvo Istre danes in perspektive bodočega razvoja

Vrednost lanskoletne proizvodnje istrskega okraja je znašala že nad 35 milijard din.

Iz podatkov, ki jih je pred kratkim na tiskovni konferenci v Pulju dal podpredsednik puljskega okrajnega ljudskega odbora Vanja Vraničan, izhaja, da se gospodarski napredek Istre po upravni preureditvi občin naglo razvija in nudi zelo lepe perspektive za bodočnost.

Po ustanovitvi novega okraja in preureditvi občin ima Istra mnogo večjo možnost za splošen razvoj, predvsem za gospodarski razvoj. Zemljepisni, gospodarski in socialni položaj Istre kot celote terja enotno metodo za rešitev vprašanj ter ustrezno gospodarsko politiko za povečanje proizvodnje, za gospodarno izkoriščanje zmogljivosti in za proizvodnjo in razpečavanje blaga za široko potrošnjo. Puljski okraj obsega 2723 kv. km, razdeljen je na 14 občin, kjer živi 50.000 družin s skupno 200.000 prebivalci. V istrskem okraju je danes zaposlenih v industriji in obrti 23.700 delavcev in 1800 vajencev, v upravi in industriji je 4900 uradnikov.

Čeprav je nekoč veljalo mnenje, da je Istra skrajno siromašna, velja danes trditev, da je istrski okraj že gospodarsko močno razvit in da spada že med gospodarsko najbolj razvite okraje hrvatske republike.

Glavna moč istrskega gospodarstva je v industriji in v rudnem bogastvu. Med najvažnejše industrijske objekte štejemo ladjedelnico «Uljanik» v Pulju, tovarne cementa, tovarne za konserviranje rib, sedja in zelenjave, nadalje tobačne tovarne, tekstilne tovarne in elektroindustrijo. Med rudna bogastva pa spadajo raški rudnik premoga, nadalje rudniki boksita in kamnolomi. Za boljši pregled važnosti te industrije si bomo ogledali kosmati dohodek nekaterih važnejših istrskih industrijskih podjetij v preteklem letu. Proizvodnja ladjedelnice «Uljanik» v Pulju je znašala 4 milijarde dinarjev vrednosti, raški rudnik pa je dal za 2 milijardi 750 milijonov dinarjev premoga. Tovarne cementa so proizvedle za 3 milijarde dinarjev vrednosti cementa in cementnih izdelkov; tobačni tovarni v Pulju in Roviniu pa sta dali za 2 milijardi dinarjev izdelkov. Če vzamemo v poštev kosmati dohodek samo 18 važnejših gospodarskih podjetij istrskega okraja, bomo videli, da se je ta povzpel lani na 16.5 milijarde dinarjev. V splošnem znaša delež industrije v celotnem gospodarstvu Istre 60.2 odst. celotnega dohodka istrskega gospodarstva. Temu seveda sledi poljedelstvo, kjer prevladuje vinogradništvo, žitarice, sadjarstvo ter končno zelenjadarstvo in živinoreja. V zadnjem času se čedalje bolj uveljavlja tudi ribištvo. Vrednost celotne gospodarske proizvodnje istrskega okraja je lani znašala 35 milijard 340 milijonov dinarjev.

Če si ogledamo posamezne istrske občine glede na njihov gospodarski razvoj, prihaja po svoji važnosti na prvo mesto puljska občina, za njo pride labinjska občina, nato Umag in Rovinj. Med najbolj nerazvitimi občinami pa so ouzeška občina, motovunska, žminjska, bujska in pazinska občina. In načrt ljudske oblasti je prav v tem, da se tudi te občine, kljub temu, da jim primanjkujejo gospodarski izvori, čimprej razvijejo.

V splošnem obstaja vrsta činiteljev, ki obetajo in zagotavljajo močan razmah istrskega gospodarstva. Tu je potrebno poudariti, da ima istrski okraj še mnogo možnosti za gospodarski razvoj in močne gospodarske rezerve, ki še niso bile izkoriščene, kar velja predvsem za industrijo in rude. Po izjavah že v začetku omenjenega podpredsednika Vanje Vraničana bodo po dokončanih glavnih pripravljalnih delih, ki so tesno povezana z njihovo bodočo proizvodno zmogljivostjo, te gospodarske rezerve kaj kmalu začele dajati svoje sadove. Iz istega sporočila izhaja, da ne gre za načrte, ki bi terjali dolge priprave, ampak za dela, ki bodo takoj dajala rezultate. Ti načrti se tičejo predvsem ladjedelnice «Uljanik» v Pulju, premogovnega bozena v Raši, tovarne stekla v Pulju, tovarne cementa v Umagu itd.

V zvezi s tem — nadaljuje Vraničan — se bodo odslej bolj racionalno izkoriščale tovarniške naprave in na tržišče bo prišlo več novega blaga za široko potrošnjo, ki se bo izdelovalo predvsem v sodelovanju med posameznimi industrijskimi podjetji. V načrtu je modernizacija poljske tovarne cementa, kakor tudi tovarne cementa v Valmacigi, kjer obstajajo izredno velike možnosti za povečanje proizvodnje cementnih izdelkov, kar pa terja hkrati razmeroma majhne investicijske stroške. Podobno je tudi v drugih panogah gospodarstva, kot na pr. v rudnikih boksita, v kamnolomih in tovarnah opeke ter v tovarnah za konserviranje rib, sadja in zelenjave ter drugega potrošnega blaga.

Poseben poudarek bo posvečen raziskovalnim delom za odkritje novih bogastev istrskega podzemlja, ki doslej še ni bilo dovolj sistematično raziskano.

Tudi poljedelstvu, ki je po svoji važnosti v celotnem gospodarstvu istrskega okraja na drugem mestu, se bo posvetila večja pozornost. Podpredsednik okrajnega odbora Vraničan je glede tega rekel, da so v načrtu izboljševalna dela v dolini Raše in Mirne. Že ob koncu letošnjega leta bo v omenjenih dolinah pridobljeno novih 3600 ha obdelovalne površine. Sicer pa je hkrati bilo poudarjeno, da se bo posvetila večja pozornost racionalnemu obdelovanju vse obdelovalne površine, da bi se tako pridelek povečal.

Vsekakor pa vse to ni odvisno samo od oblasti, kajti — po sami izjavi podpredsednika Vraničana — so k sodelovanju poklicani vsi delavci, vsi kolektivi, vsi tovarniški delavski sveti, zadružniki in kmetje na sploh ter seveda vsi organi ljudske oblasti in vodstva gospodarskih podjetij, da bi se tako mobilizirala vsa proizvodna sredstva in izkoristile vse proizvodne zmogljivosti ter rezerve.

Pred dnevi so v Beogradu podpisali sporazum o sodelovanju na področju jedrne znanosti v miroljubne namene med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Za Jugoslavijo je sporazum podpisal Aleksander Rankovič, za SZ pa sovjetski veleposlanik v Beogradu Nikolaj Firjubin.

Drugi petletni načrt in brezposelnost v Indiji

V čem se ločita socialistični stranki Indije?

S 1. aprilom letos se v Indiji konča prvi petletni načrt. Z istim dnem se začne prvo leto drugega petletnega načrta, ki bo dvakrat obsežnejši od prvega in bodo z njim postavljene osnove za razvoj Indije v socialistično družbo. V času prvega petletnega načrta so bili doseženi zelo pomembni uspehi: s povečanim pridelkom hrane je bilo narodno gospodarstvo postavljeno na stabilnejše osnove — rešeno je bilo težko vprašanja 8 milijonov beguncev iz Zahodnega in Vzhodnega Pakistana — odpravljena je bila nevarnost inflacije — odpravljeno je bilo racioniranje živil — zmanjšal se je uvoz živil, ki je težko obremenjeval državo. To so uspehi, katerih vrednost je neizpodbitna, posebno, če jih gledamo v luči nenavadno težkih pogojev, ki so se v njih dosegli.

Pomanjkanje hrane predstavlja za Indijo še danes enega najbolj perečih vprašanj, ki jih je treba rešiti. V nedavni preteklosti je to predstavljal še bolj, nič čudnega potemtakem, da je bila v prvem petletnem načrtu posvečena največja pozornost razvoju poljedelstva. V tem času se je proizvodnja žitaric povečala za 7,6 milijonov ton (14 odst.), bombaža za 1,26 milijona bal (42 odst), sladkornega trsa za 700.000 ton (12 dost.), oljnih semen za 400.000 ton (8 odst.).

Ker je šlo v prvem petletnem načrtu poleg investicij za poljedelstvo, namakalne naprave ter energetske objekte, še 24 odst. sredstev za razvoj transporta in prometnih sredstev, 16,4 za socialno službo, 4,1 odst. za begunce in 2,5 odst. za nekatere druge potrebe, je za potrebe industrije ostalo samo 8 odst. od skupno 20.687 milijonov rupij, kolikor jih je bilo namenjenih za izvedbo petletnega načrta. Če je bil leta 1946 indeks industrijske proizvodnje 100, potem je bil ta v letu 1951 107,2, a v aprilu 1955 pa 166,7. Nacionalni dohodek se je v tem času vsako leto dvignil za povprečno 3 odst.

To, da se je v prvem petletnem načrtu industrijska izgradnja v primeri s poljedelstvom potisnila ob stran, je rodilo nekatere nevšečne posledice. Povečala se je brezposelnost, posebno v mestih, in cene poljedelskih proizvodov so začele padati.

Indijska vlada bi hotela likvidirati brezposelnost v 10 letih. V drugem petletnem načrtu bo delo zagotovljeno novim 11 milijonom oseb. Zaradi predvidene industrializacije bo zaposlitev največja v tovarnah in rudnikih (45 odst.), dalje v domači obrti, transportu in trgovini (20 — 25 odst.), v drugih poklicih in državnih službah (16 odst.).

Če je bil v prvem petletnem načrtu poudarek na poljedelstvu, potem bo to v drugem na industriji, posebno težki. Konec drugega petletnega načrta se mora proizvodnja jekla dvigniti od 1,5 na 4,5 milijona ton, premoga bodo izkopali 60 milijonov ton. V splošnem se bo v drugem petletnem načrtu kapaciteta raznih industrijskih panog dvignila za 70—100 odst. Temu primerno so se povečale tudi investicije za industrijo, ki bodo v drugem petletnem načrtu znašale 44,2 odst. razpoložljivih sredstev (26 odst. za javni, 18,2 odst. za privatni sektor).

Glavna značilnost drugega petletnega načrta je v krepitvi javnega sektorja, s čimer bo povečana finančna sposobnost države in s tem možnost za nove kapitalne investicije

Življenjska raven v Indiji je še nizka. Računa se, da Indijec porabi okrog dve tretjini svojih dohodkov za hrano, ki pa je navzlic temu nezadostna. To velja za povprečje, dejansko stanje pri siromašnejših slojih pa je še težje. Zato je indijska vlada v svoji ekonomski politiki zelo oprezna. Izogiba se vseh ukrepov, ki bi v proizvodnjo vnašali zmedo, ker bi to lahko imelo naravnost katastrofalne posledice za prebivalstvo.

Indija v svojih stremljenjih, da izgradi socialistično družbo, vsekakor koraka po svojih poten, takih, kakor jih narekujejo njene posebne prilike. Tu je potreba taka, da se hkrati z javnim sektorjem krepi tudi privatni. Nekatere indijske politične stranke, kot Narodna socialistična in komunistična, pa temu nasprotujejo. Po resoluciji o socializmu, ki jo je pred letom dni izglasoval kongres, so se opozicijske stranke levice postavile na pozicije čakanja. Socialisti stoje na stališču, da gre orientacijo, ki jo je glede tega začrtal kongres, pripisati osebni avtoriteti Nehruja, da pa bo kongres, zaradi svojega heterogenega sestava nedosleden v njenem izvajanju. Socialisti upajo na povečanje svojega ugleda in moči, ko bo nastopila določena «revolucionarna situacija». Nedavno pa je med njimi samimi prišlo do trenj in razkola.

Pred kratkim se je dr. Lohija s svojimi pristaši ločil od stare socialistične stranke in ustanovil svojo, novo socialistično stranko. Bistvena razlika med njim in Narendra Devo, ki vodi staro socialistično stranko, je v tem, da vidi dr. Lohija v kapitalizmu, komunizmu, liberalizmu in ostalih «izmih», razen v njegovem socializmu, samo razne plati iste civilizacije, ki jo je treba odpraviti, uničiti, — vtem ko smatra Deva, da SZ, Kitajska in druge vzhodne dežele tudi lahko izgrade socializem, seveda ob določeni spremembi svoje politike in odpravi starih napak.

Zanimiva je teorija dr. Lohije o tem, kako da bi veliko industrijo moralo zamenjati veliko število, milijoni majhnih strojev, s čimer bi se baje rešil problem brezposelnosti v dveh tretjinah sveta (Azija, Afrika). Dlje od tega seveda ni mogel priti, ker je odgovor na to, kdo pa bi proizvajal vse te milijone malih strojev, le preneroden.

Obe socialistični stranki pa stoje na stališču brezkompromisne opozicije vladi in kongresni stranki, njeni ekonomski politiki in petletnim načrtom, za nacionalizacijo težke industrije (navzlic svoji tezi za njeno odpravo, jo dr. Lohija vendarle smatra za dopustno, kjer se to kaže za nujno), izvedbo agrarne reforme itd.

Pri upoštevanju indijskih pogojev pa je treba priznati, da se Nehru pri izvajanju svoje politike vendarle bolj opira na realnejše postavke, dasi mu pri tem morda res ne gre vse izpod rok, kot bi to sam želel.

TEŽKO DOSEGLJIV CILJ: RAVNOVESJE MED DOHODKI IN IZDATKI

Kako sestavijo državni proračun

Sestava osnutka državnega proračuna v državi, kjer izdatki naraščajo nesorazmerno z dohodki, je vedno težavna naloga, ki bi jo skoraj mogli primerjati s kvadraturo kroga

Vlada mora do 31. januarja vsakega leta predložiti parlamentu osnutek državnega proračuna za finančno leto, ki se začne z naslednjim 1. julijem. Kakor vidimo, se državno finančno leto ne krije s koledarskim letom, ampak gre od 1. julija do 30. junija naslednjega leta

S predložitvijo osnutka državnega proračuna vlada seznani parlament s svojim finančnim načrtom dohodkov in izdatkov. Pri tem gre seveda le za predlog, ki zadobi izvršno moč šele po odobritvi parlamenta.

Kako se sestavi osnutek državnega proračuna?

Z delom se začne že v avgustu. Do 31. oktobra morajo vsa osrednja knjigovodstva pri raznih ministrstvih dostaviti zakladnemu ministrstvu svoje proračune za naslednje finančno leto, ki jih sestavijo na osnovi potreb posameznih uprav, za službe, ki spadajo v njihovo pristojnost. Ti proračuni posameznih ministrstev odražajo seveda le potrebe, ki so v zvezi z dejavnostjo teh ministrstev samih, ne da bi se pri tem ozirali na potrebe celote, niti na to, ali so razpoložljiva sredstva zadostna ali ne. Proračuni posameznih ministrstev se morejo torej zdeti povsem naravni in izven diskusije le, če jih vrednotimo z omenjenega zornega kota, na katerega se nanašajo. Spričo okoliščine pa, da razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za kritje potreb mnogostranske državne dejavnosti, je povsem nemogoče sestaviti državni proračun le na osnovi zahtev in potreb posameznih ministrstev, ampak je nujno potrebno sestaviti neko prednostno lestvico, ki naj odraža enoten pogled vlade na vprašanja finančne politike.

Dejansko pripravljalno delo proračunskega osnutka se torej začne šele tedaj, ko se zakladno ministrstvo seznani s potrebami in proračunskimi zahtevami posameznih ministrstev.

To delo vrši pri zakladnem ministrstvu splošno državno knjigovodstvo. Tu se vsi posamezni podatki seštejejo, nato pa analizirajo na temelju obstoječe zakonodaje in izkušenj iz prejšnjih obračunov. Vse te podatke je treba nato vskladiti z razpoložljivimi sredstvi — z dohodki, ki nanje lahko računamo z gotovostjo, kakor z onimi, ki bodo na temelju določenih zakonov domnevno pritekli v državno blagajno.

Spričo dejstva, da so po združitvi Italije državni proračuni bili pretežno pasivni, je povsem naravna domneva, da bo aritmetična vsota potreb posameznih ministrstev presegala — in to v znatni meri — razpoložljiva sredstva. Pri sestavljanju osnutka državnega proračuna gre torej za vprašanje, kako vskladiti predlagane izdatke (ki naraščajo z vsakim letom) z dohodki, ki so vezani na neki določen davčni sistem in jih ni mogoče povečati po želji. To vprašanje se more rešiti le tako, da se skuša čim bolj zmanjšati izdatke, da bi se tako primanjkljaj obdržal v mejah, ki bi ne ogrozile finančne trdnosti države. Pri tem gre seveda tudi za izbiro, do kakšne meje iti s povečanjem davčnega pritiska na državljane in do kakšne meje z najemanjem državnih posojil.

Pri zniževanju izdatkov pa stvar ni tako lahka predvsem tam, kjer obstajajo nepremostljivi zakonski predpisi, ki tako znižanje izdatkov onemogočajo; zato se morejo znižati le tiste postavke, ki nimajo značaja nujnosti, ali pa ki jih je mogoče odložiti za poznejši čas. In tudi tu gre vedno za kvalitativno izbiro: znižati predvsem tiste postavke v izdatkih, od katerih ne moremo pričakovati takoj ali v najbližnji bodočnosti novih virov za državne dohodke, ker nam taki neproduktivni izdatki ne nudijo možnosti, da bi mogli bodoče državne proračune postaviti na trdnejšo nogo.

Sestava osnutka državnega proračuna v državi, kjer izdatki naraščajo nesorazmerno z dohodki, je vedno težavna naloga, ki bi jo skoraj mogli primerjati s kvadraturo kroga.

Evropa tekmec ZDA

Ceprav je ameriška industrija izredno močno razvita in je njena proizvodnja v primerjavi z ostalo svetovno proizvodnjo izredno močna, nam statistični podatki iz leta 1954 in predvsem še najnovejši podatki dokazujejo, da zapadnoevropska kemična industrija močno tekmuje s tovrstno ameriško industrijo. V letu 1954 je osem zapadnoevropskih držav investiralo v kemično industrijo 774 milijonov dolarjev, odnosno 15 odstotkov njihovih novih investicij, kar pomeni, da je odstotek investicij v kemično industrijo Evrope bil povprečno višji od investicij v to panogo industrije v ZDA, kjer so vložili 13 do 14 odstotkov splošnih investicij. Evropska kemična industrija je tako postala v svojem izvozu enakopravni tekmec ZDA. Vrednost izvoza kemičnih izdelkov osmih zapadnoevropskih držav je v letu 1954 znašala milijardo 58 milijonov dolarjev, dočim je znašala vrednost izvoza kemičnih izdelkov ZDA komaj 6 milijonov dolarjev več. Posamezne evropske države so v letu 1954 vložile v kemično industrijo takole: Zapadna Nemčija 209 milijonov dolarjev, Velika Britanija 180 milijonov, Francija 143 milijonov, Italija 137 milijonov, Holandska 63 milijonov, Švedska pa 20 milijonov dolarjev.

Proizvodnja jekla v ZDA

Predsednik ameriškega zavoda za železo in jeklo je izjavil, da bodo ZDA v naslednjih treh letih potrošile za razširjenje jeklarske industrije okoli 3 milijarde dolarjev. V tem času se bo po njegovem mnenju proizvodnja jekla v Ameriki povečala za 15 milijonov ton na leto, kar pomeni, da bodo ZDA ob koncu leta 1958 proizvajale 143 milijonov ton jekla.

Francoske državne železnice so pred kratkim objavile vest, da bodo s 3. junijem letošnjega leta izločeni iz prometa vsi vagoni tretjega razreda in da bodo od tedaj dalje na francoskih progah vozili samo vlaki s prvim in drugim razredom. Hkrati so objavili, da bodo vozni listki drugega razreda stali prav toliko, kot stanejo sedaj vozni listki tretjega razreda, to se pravi po 6.25 franka na kilometer. Direkcija francoskih železnic je ta svoj sklep utemeljila s tem, da je nadaljnje uporabljanje vagonov tretjega razreda odveč, ker ustvarja to nepotrebne stroške in zato, ker se je oprema vagonov tretjega razreda v zadnjih letih po vojni tako izpopolnila, da ni med udobnostjo vagonov drugega in tretjega razreda skoroda nikake razlike.

Svojevrstna demokratičnost celovškega sodnika Kuglerja

Kar upravičeno zahtevajo za tirolske Nemce, bi moralo veljati tudi za koroške Slovence

Res, da se mednarodne pogodbe ter iz teh izhajajoče obveznosti laže podpišejo kot izvajajo, toda s prakso, ko se je brez večje odgovornosti in posledic lahko tako ravnalo ko je to nasprotno veljalo za znak posebne diplomatske spretnosti in prefinjenosti, s takšno prakso si v mednarodnih odnosih ni več moč zamisliti, kako bi si mogla država, ki jo izvaja, ohraniti ugled in dobro ime. Da tega, kako se na tak način kompromitira pred vsemi, ki streme za mednarodnim sodelovanjem, zaupanjem in odpravo činiteljev, ki se temu postavljajo na pot, sploh ne omenjamo, ker je to vsakomur očitno. Torej bi o tem bilo odveč razpravljati, če bi še vedno ne obstajali primeri, ko se tako ravna.

Sosedna Avstrija je, ko se je odločila za vzpostavitev boljših odnosov z Jugoslavijo, sprejela tudi obvezo za boljše ravnanje s slovensko manjšino na Koroškem. Bolje ravnati z neko manjšino pa pomeni v prvi vrsti spoštovati njene narodnostne pravice, a med temi na prvem mestu njen jezik, ki bi ga smela enakopravno uporabljati v vsakem primeru. Avstrijske državne oblasti so na to pristale in so formalno v tem smislu tudi storile ustrezne ukrepe.

Pred okrajnim sodiščem v Celovcu je prišlo pred kratkim do sodne obravnave na osnovi tožbe vložene od strani šentjakobskega župnika Karielja proti odgovornemu uredniku «Slovenskega vestnika». Do tožbe je prišlo zaradi članka, objavljenega v omenjenem časopisu «Komu naj koristi kaj takega?», ki ga je Karicelj smatral za žaljivega. Pa ne gre za to, hoteli bi povedati nekaj drugega. Ob tej priložnosti je namreč pravni zastopnik obtoženca zahteval, da se razprava vrši v slovenščini in se pri tem oprl na določila državne pogodbe. Sodnik Kugler pa je menil, da je Celovec pretežno nemško mesto, da tu ne gre za primer narodnostno mešanega ozemlja in da potemtakem zahteva po slovenski obravnavi ni utemeljena. Na pripombo pravnega zastopnika, da gre tokrat pravzaprav za obravnavo pri okrajnem sodišču, pristojnem pri izvrševanju svojih funkcij za ves okraj, a ta da je v jezikovnem pogledu mešano ozemlje, pa se je omenjeni sodnik nenadno odločil in obravnavo prenesel na nedoločen čas. Vsekakor zato, da bi se izognil upravičeni zahtevi obtoženčevega pravnega zastopnika, nekje poiskal in prejel potrebna navodila ter nasvete in na prihodnji obravnavi nastopil z bolj «neizpodbitnimi» argumenti proti uporabi slovenskega jezika v omenjenem primeru.

Teden dni kasneje spet drug primer. Predsednik Zveze slovenskih organizacij in SPZ na Koroškem, dr. Franc Zwitter, je bil vložil proti odgovornemu uredniku «Allgemeine Bauernzeitung» tožbo zaradi žalitve časti. Tudi to pot je obravnavo vodil sodnik Kugler. V skladu s paragrafom 3, čl. 7 državne pogodbe, sklenjene med Jugoslavijo in Avstrijo, je dr. Zwitter zahteval, da se obravnava vrši v slovenščini brez tolmača, čemur pa dr. Kugler tudi to pot ni ugodil. Skliceval se je na čl. 8 zveznega ustavnega zakona, ki določa, da je v Avstriji uradni ježik samo nemščina. Zraven tega je ponovil izjavo iz prejšnjega primera namreč, da je Celovec popolnoma nemško mesto in da bi razprava v slovenščini pomenila kršitev predpisov o javnosti obravnave, ker bi ji občinstvo zaradi nepoznavanja slovenščine ne moglo slediti. Kot vidimo, vrsta čednih izgovorov, ki pa ne drže, ker bi pač avstrijske državne oblasti bile morale na svoja ustavna določila pomisliti že pred podpisom državne pogodbe, če so vedele za nevarnost, da se zaradi teh sprejete obveznosti ne bodo mogle izpolnjevati.

V resnici so pravkar omenjeni ukrepi dr. Kuglerja samo znova zanetili ostro gonjo avstrijskih šovinističnih političnih skupin ter njihovih glasil proti koroškim Slovencem in njihovim pravicam, kar avstrijskim oblastem ne more biti v čast, hkrati pa tudi ne koristi razvoju jugoslovansko-avstrijskih odnosov ne stvari splošnega miru, marveč jim samo škodi. Pa tudi njihove argumentacije, ko gre za obrambo narodnostnih pravic tirolskih Nemcev, ne morejo imeti tiste politične in moralne moči, kot bi jo imele sicer, če bi podobna vprašanja podobno reševali v lastni hiši. Zato bi bilo splošno koristno, da takšno svoje početje vendarle enkrat spremenijo in se pred mednarodno javnostjo pokažejo kot država, ki se zna boriti tako za svoje pravice kot tudi spoštovati svoje dolžnosti.

Kratek sprehod po «Mauritshuisu» najbogatejši galeriji Holandske

Holandci trde, da je v Mauritshuisu zbrana najlepša zbirka holandskega in flamskega slikarstva na svetu. Poleg tega prepričljivo zatrjujejo, da ne gre samo za to, marveč da je Mauritshuis tudi sam na sebi silno zanimiv objekt in zgodovinski spomenik.

V četrti, ki jo pretežno sestavljajo poslopja, zgrajena v 17. in 18. stoletju, je zares najzanimivejši in najznačilnejši Mauritshuis. To poslopje, ki je na pol obkroženo z vodo, je med prvimi poslopji, ki so jih na Holandskem zgradili v klasičnem slogu. Postaviti ga je dal med l. 1637 in 1644 eden od holandskih princen iz družine Maurits v slogu, kot ga je videl v Italiji.

Kaksen je vtis, ki ga imaš, ko hodiš po tej znameniti galeriji in si ogleduješ razstavljena dela največjih holandskih mojstrov? Tu naletiš na platna vseh velikosti in vseh barv, razen nebeško-modre. Zdi se ti, kot da mojstri te barve sploh niso poznali. Samo na nekem Vermeerovem pejsažu lahko opaziš košček, zelo majhen košček sinjega neba. Povsod same turobne barve težkih deževnih oblakov, temačnih obzorij, same temne in sive slike, kot bi bila Holandska v tisti dobi zavita v eno samo deževje, polmrak in mraglo.

Zatem je tu pravo obilje najrazličnejših domačih živali, perutnine, lepih krav in bikov, zaklanih in živih rac ter gosi itd. Ko gledaš v ta platna, ti takoj postane razumljiva anekdota o slikarju, ki da je svoji ženi kradel rjuhe, da bi na njih slikal. Tako presenetljivo velika so ta platna

Zdi se, da je Teniers najraje in povečini slikal živalih in prizore iz vsakdanjega življenja. Tudi Brueghel. Na znani Rubensovi sliki, kjer je prikazal raj, je ta naslikal samo Adama in Evo, vse ostale rajske prebivalce, ki so bile živali, pa je napravil Brueghel, ta specialist za pokrajine in živalski svet.

Rubens, ki je med vsemi bil eden redkih, še za življenja bogatih slikarjev, je bil lastnik pravcate tovarne slik. Tu so zanj delali številni njegovi učenci in pomočniki. Med njimi tudi taki kot Van Dyck in Brueghel.

V Mauritshuisu si lahko ogledaš Rembrandta, tako n. pr. znano njegovo delo «Anatomija» in več avtoportretov. Zanj pravijo, da je imel med vsemi takratnimi slikarji največ fantazije. Bil je zares velik.

Franz Hals pa ni med svojimi deli zapustil niti ene pokrajinske slike, smatrajoč verjetno, da njegova ravna domovina, kjer predstavljajo edine vzpetine številni mlini na veter, jamborі jadrnic in strehe hiš, ne predstavlja hvaležnega področja za krajinarja.

Za Gerarda Doua pravijo, da je bil Rembrandtov učenec, a takisto je to bil Carl Fabricius. Kdo ve, ali je res, da se je njegovega talenta bal celo sam njegov učitelj?

Tako se vrsti pred teboj slika za sliko največjih holandskih umetnikov. Neverjetno bogastvo ustvarjalne sile, bogatih misli in duševnih odlik. Če bi Holandska ne dala drugega kot samo to, kar vidiš v Mauritshuisu, bi bilo dovolj, da jo prišteva med najbolj kulturne dežele Evrope.

* * *

Kot znano, je svetovno znani književnik Thomas Mann prejel ob svoji 80-letnici v dar 50.000 nemških mark. Vsota mu je bila darovana kot nacionalni dar nemškega ljudstva za njegovo umetniško delo Thomas Mann je določil, da se ta vsota razdeli med književnike, ki žive v pomanjkanju Zdaj, po njegovi smrti, je njegova žena Katja res razdelila ta denar med 50 avtorjev. Med temi žive nekateri v inozemstvu. Višina vsot je znašala od 100 do 3000 mark.

* * *

Znani nemški književnik Eduard Jacob, avtor pred nedavnim izdanega dela «Mozart — ali duh, muzika in usoda», je podpisal z južnonemškim radiom pogodbo za 22 predavanj. Ta predavanja bo imel pod naslovom «Srečanja z Mozartom». Vršila se bodo v presledkih po 14 dni skozi vse «Mozartovo leto 1956».

* * *

23. januarja je umrl v Londonu sir Alexander Korda, ki je bil znan tudi pod imenom «filmski kralj». Rojen je bil l. 1893 v enem izmed predmestij Budimpešte, v siromašni družini. Toda že v svoji domovini je kmalu postal filmski producent. Zatem se je preselil v Berlin, nato pa v Hollywood, kjer pa je kmalu propadel. Odšel je v Anglijo. Tu se je čez noč proslavil s svojim filmom «Service for Ladies». Kasneje je ustanovil podjetje «London Film Productions». Med njegova najboljša dela štejejo filme «Tretji človek», «Hofmannove pripovedke», «Lady Hamilton» ter «Idealni soprog». Leta 1942 si je zaradi zaslug pridobil angleško plemstvo.

* * *

Osemletna Minou Drouet, ki jo nekateri smatrajo za genialno pesnico, je bila pred kratkim sprejeta za rednega člana združenja francoskih avtorjev. Po predpisih združenja je morala v prisotnosti predsednika združenja napisati pesem v 38 stihih, ki jo je naslovila «Parško nebo». S tem je dokazala, da so njeni proizvodi res sad njenih umskih in čustvenih moči, ter tako izpolnila pogoje za sprejem v združenje.

* * *

Ansambel ljubljanske Opere je sprejel vabilo za gostovanje na letošnjem mednarodnem festivalu, ki bo julija na Holandskem. Ljubljanska Opera bo predvajala Prokofjeva opero «Zaljubljen v tri oranže».

PREJELI SMO

Dobrica Ćosić: KORENINE — roman. Prevedel Janez Gradišnik. Cankarjeva založba Ljubljana 1955.

Carmen Laforet: PRAZNINA. Iz španščine prevedel M. B. Izdala Državna založba Slovenije, Ljubljana 1955.

Jože Kranjc: SREČA V TEMNI ULICI — novele. — Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani, 1955.

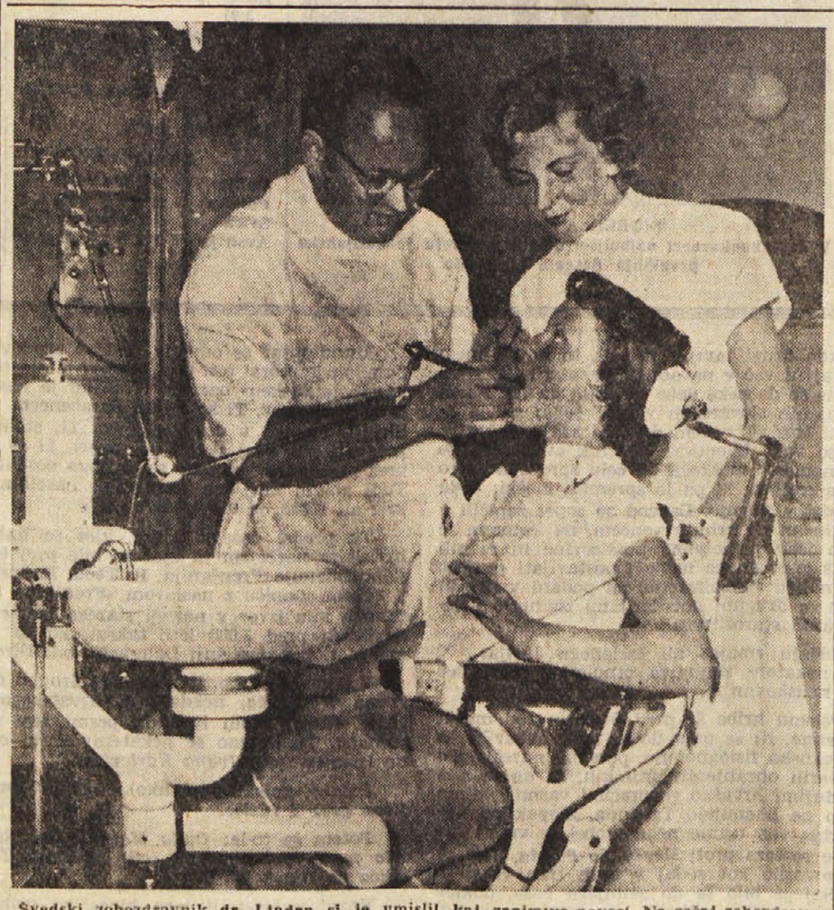

Švedski zobozdravnik dr. Linden si je umislil kaj zanimivo novost. Na ročaj zobozdravniške stolice je vgradil stikalo, s katerim pacient lahko sam odklopi sveder, kadar je vrtanje preveč boleče. Zamisel ni neumna, toda kdaj bo zob pripravljen za plombo?

JUGOSLOVANSKA ENCIKLOPEDIJA

V «Tržaški knjigarni» v Ulici sv. Frančiška 20 si lahko nabavite ali naročite posamezne zvezke ali celotne zbirke JUGOSLOVANSKE ENCIKLOPEDIJE. *Vsak prvi zvezek zbirke stane 3250 lir, vsak nadaljnji zvezek pa 2600 lir. Vsi zvezki so v polusnju. Prvi zvezki prvih treh zbirk so že v prodaji, prvi zvezki ostalih zbirk pa bodo izšli v teku letošnjega leta.*

JUGOSLOVANSKA ENCIKLOPEDIJA *bo obsegala sledeče zbirke:*

Enciklopedija Jugoslavije	8	zvezkov
Pomorska Enciklopedija	7	»
Opća Enciklopedija	6	»
Enciklopedija likovnih umjetnosti	4	»
Muzička Enciklopedija	2	»
Šumarska Enciklopedija	2	»
Medicinska Enciklopedija	6	»
Poljoprivredna Enciklopedija	4	»
Tehnička Enciklopedija	6	»
Bibliografija	25	»

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

STANOVANJSKA KRIZA ŠE VEDNO ZELO PEREČA

500 prošenj za dodelitev 9 stanovanj

Stanovanja bodo v Ul. Lantieri - Po odločitvi komisije ne bo imel nihče več pravice do priziva

Pred dnevi se je sestala komisija za dodelitev stanovanj osebam, ki so še vedno brez strehe nad glavo. Gre za dodelitev 9 stanovanj v Ul. Lantieri. Kot poročajo je bilo vloženih kar 500 prošenj za omenjena stanovanja. Komisija se je že večkrat sestala in njeni člani bodo pred dokončno odločitvijo še enkrat podrobno prerešetali vložene prošnje, saj nihče izmed prosilcev ne bo imel po dokončni odločitvi pravice do pritožbe na sodišče.

Gornje poročilo je dokaz, da je stanovanjska kriza v Gorici in goriški pokrajini zelo huda. V vsej pokrajini primanjkuje namreč približno 3.000 stanovanj. Pomanjkanje stanovanj moramo predvsem pripisati dejstvu, da se je po vojni preselilo k nam ogromno beguncev in da so bile vse nove zgradbe zgrajene predvsem zanje ter so novi zakonski pari in ostali prebivalci, ki so se morali odseliti iz bombardiranih hiš, ostali brez potrebnih stanovanj. Nekatere ustanove kot so INCIS so sicer zgradile precej stanovanjskih poslopij, toda najemnine v njih so tako visoke, da jih povprečen strokovni delavec ali uradnik ne more ta plačati. Vsekakor bi bilo potrebno, da bi se povečala gradnja ljudskih hiš in bi se omogočilo vsem prebivalcem, ki so brez stanovanja, da si končno urede svoje življenje.

Občni zbor

Podpornega društva za Gorico

V nedeljo 5. februarja bo ob 9. uri v prostorih Ljudske čitalnice v Ul. Ascoli 1 redni občni zbor Podpornega društva za Goriško s sledečim dnevnim redom: 1. izvolitev treh članov v verifikacijski odbor; 2. čitanje zapisnika zadnje seje; 3. poročilo o delovanju društva v letu 1955; 4. poročilo o finančnem stanju društva; 5. poročilo nadzornega odbora; 6. razrešnica staremu odboru; 7. volitev novega odbora; 8. slučajnosti.

Ako občni zbor ob označeni uri ne bo sklepčen, bo po členu 24 društvenega pravilnika z istim dnevnim redom ob vsaki udeležbi uro kasneje.

Včeraj na goriški preturi

Pobegnil v Jugoslavijo, ker ni mogel živeti brez zaročenke. Vojak ukradel žensko kolo

Pred goriškega sodnika Fabianica je moral včeraj 25-letni Giordano Jurich iz Gorice, Ul. Seminario 5. Jurich, ki je prišel 1950. leta iz Lošinja v Gorico k svoji materi, je 1953. leta pobegnil v Jugoslavijo, ker — po njegovih izjavah — ni mogel živeti daleč od svoje zaročenke Livie. Ko sta se zaljubljenca ponovno srečala in sklenila zakonsko zvezo, sta odpotovala v Zagreb, kjer jima je italijanski konzulat preskrbel redni potni list za povratek v Gorico. Toda Jurich se je moral po vrnitvi najprej zagovarjati pri vojaških oblasteh zaradi bega čez mejo, prav v času, ko bi moral opraviti svojo vojaško dolžnost, nato pa so ga poklicali tudi na sodišče, ker je pobegnil čez mejo brez potrebnih dokumentov. Upoštevajoč vzroke njegovega ilegalnega potovanja ga je goriški sodnik na podlagi amnestije oprostil vsake kazni.

* * *

29-letni Antonio Murru iz Cagliarija, ki služi svoj vojaški rok v Gorici, je bil drugi med številnimi obtoženci, ki so se včeraj vrstili pred goriškim sodnikom. Murruja je obtožila Anna Alessio iz Gorice, da je 27. marca lanskega leta ukradel kolo, katerega je pustila nezaklenjenega pred gostilno «Al marinaio» v Ul. Morelli. Omenjenega dne zvečer se je v družbi znancev ustavila v gostilni, kjer je bilo tudi nekaj vojakov. Ko se je hotela vrniti domov, je opazila, da kolesa, ki ga je naslonila na zid v bližini gotsilne, ni bilo več. Osumila je sicer vojaka, ki se je oddaljil iz gostilne, toda o tem ni bila povsem gotova, dokler se ni pojavil Giorgio Papis, prijatelj lastnika gostilne, ki je izjavil, da je videl tatu in da ve kje prebiva. Vojaške oblasti so šele po dolgem času izsledile Murruja, ki je za nekaj časa celo izginil iz vojašnice. Najprej se je moral zagovarjati zaradi dezerterstva in včeraj na sodišču za tatvino kolesa. Vendar je imel tokrat srečo, kajti sodnik ga je oprostil zaradi pomanjkanja dokazov.

Lov na lisico v Jamljah

V nedeljo bo v bližini Jamelj lov na lisico, na katerega so vabljeni vsi lovci, ki imajo dovoljenje za lov v obmejni coni. Sestanek je ob 8.30 v gostilni Soban v Jamljah.

Gostovanje SNG iz Trsta

Martin Kačur

Življenjepis idealista v treh delih

Napisal IVAN CANKAR

Povest dramatiziral JOŽE BABIČ

Režiser: *Jože Babič*

Scenograf: *Jože Cesar*

Prvi del: Zapolje
Drugi del: Blatni dol
Tretji del: Lazi

v nedeljo 5. februarja 1956

Prva predstava ob 17. uri; druga predstava ob 20.30

V PROSVETNI DVORANI V GORICI

Korzo Verdi št. 1

Prodaja vstopnic pri ZSPD, Ul. Ascoli 1 od 9 do 12 in od 15 do 18 od srede do petka. V soboto od 9 do 12, eno uro pred predstavo pri blagajni dvorane. - Vstopnice bodo v prodaji tudi v kavarni Bratuž.

CENE: 1. prostori 300 lir; 2. prostori 200 lir; stojišča 150 lir.

V SOBOTO IZREDNA SEJA goriškega pokrajinskega sveta

Na seji bodo razpravljali tudi o resoluciji glede sestava ožjega odbora - Nakazana pomoč občini Dolenje za napeljavo vodovoda

Na seji odbora pokrajinskega sveta, kateri je predsedoval odvetnik Culot, so razpravljali predvsem o dnevnem redu izredne seje pokrajinskega sveta, ki bo v soboto popoldne. Pokrajinski svetovalci bodo najprej razpravljali o vprašanjih, ki so ostala na zadnji seji nerešena. Med temi je tudi resolucija Poletta in Bergomasa o sestavu ožjega odbora pokrajinskega sveta, nato pregled seznamov plač uslužbencev pokrajine in še druga nerešena vprašanja. Nove točke dnevnega reda pa so sledeče: imenovanje predstavnika pokrajine v upravni odbor šole za industrijo in obrt v Gorici, dodelitev pomoči občini Dolenja za napeljavo vočovoda itd.

Na seji so odborniki razpravljali o poenotenju plač pokrajinskim uslužbencem. Nato so odobrili nabavo materiala za popravilo in ureditev pokrajinskih cest v vrednosti 3 milijonov lir, odobrili so tudi stroške za izvršena dela v «Lanterni d'oro». Končno so tudi odobrili izplačilo uslužbencem posestva pri pokrajinski umobolnici.

Da smo prešli v hudo zimsko obdobje, pa je bilo videti na četrtkovem semnju, ki je bil včeraj dosti bolj reven kot po navadi. Prodajalci so sicer razložili nekaj svojega blaga na stojnice, vendar le v majhnih količinah, ker so se bali burje, ki je začela okrog poldne precej močno pihati. Tudi obiskovalcev z onstran meje je bilo manj kot navadno ob četrtkih.

Včeraj so izmerili po 12 ali celo 13 stopinj mraza na letališču in pa v Ločniku. V mestu pa je bilo zjutraj povprečno 9 stopinj pod ničlo.

Obvestilo županstva

Županstvo sporoča, da so za izdajanje obmejnih dovolilnic, ki jih predvideva videmski sporazum, potrebni vsi osebni podatki. Zato ne bodo niti kvestura niti pristojni občinski uradi reševali prošenj, v katerih ne bo navedeno očetovo in materino ime prosilcev, ker so ti podatki potrebni za izdajanje dokumentov, ki se uporabljajo v drugi dr-

Pozor na vodne pipe

Občinska podjetja opozarjajo vse potrošnike vode, naj zaradi mraza ukrenejo vse, da preprečijo zamrznjenje vodnih pip. Obložijo naj jih s krpami ali slamo, na odprtih krajih pa naj pustijo vodo teči tudi čez noč. Potrošnike opozarjajo, da bodo morali sami poravnati morebitne stroške.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Cristofoletti, Travnik 18 - tel. 29-72.

KINO

CORSO. 17.00: «Dolga siva vrsta», cinemascope, T. Power.
VERDI. 16.30: «Kriminalci proti svetu», F. Lovijoj.
CENTRALE. 17.00: «Oni bodo živeli», H. Bogart.
VITTORIA. 17.00: «Ljubezenska simfonija», C. Lajdu in L. Bose.
MODERNO. 17.00: «Zakon tišine».

V soboto 11. februarja planinski ples v Gorici

VII. OLIMPIJSKE IGRE v Cortini

26.I. - 5.II.1956

Šved Jernberg olimpijski prvak v teku na 50 km
Američanka Albright zmagovalka v umetnem drsanju

Finec Hakulinen in Rus Terentjev na drugem in tretjem mestu v teku na 50 km; Italijan Mich drugi med Srednjeevropejci - Heissova je s svojim drsanjem najbolj navdušila tisoče gledalcev na Lednem stadionu - Visoka zmaga ZDA nad Svedsko v hokeju, medtem ko so dajali Čehi dober odpor Rusom

CORTINA D'AMPEZZO, 2. — V času starta za tek na 50 km, to je davi ob 8. uri, je bilo v Cortini 12 stopinj pod ničlo. Toda ob progi, ki se nekoliko vzpenja in spet pada, pa so toplomeri kazali: ob 5. km —18, na Cadinu —21 in na cilju —18. Bilo je res potrebno krepko teči, da si se ugrel.

Se pred startom se je izvedelo, da ne bo tekel Rus Kuzin, ki ga je nadomestil Baranov.

Z današnjo tekmo so moški končali vse teke razen štafete 4x10 km. Zopet je zmagal Skandinavec, in sicer to pot Sved Jernberg, ki je nekako čakal na zlato medaljo: že v teku na 15 in 30 km je bil namreč drugi. Sixten Jernberg je bil danes gotovo med vsemi tekmovalci najboljši. Že od začetka je prevzel vodstvo; njegov tek je bil lahek in obenem odločen. Sved je napravil iz te tekme pravo umetnino smučarskega teka. Noben trenutek njegova zmaga ni bila v nevarnosti, čeprav Finec Hakulinen (zmagovalec na 30 km in olimpijski zmagovalec na 50 km pred štirimi leti) in Rus Terentjev nista bila nikoli mnogo za njim. To pomeni, da je bila borba za prvo mesto res ves čas zelo ostra, kajti ti trije velikani so se borili zares. Za njimi so z veliko enakomernostjo sledili Finec Kolehmainen ter Rusa Seljuhin in Kolčin, ne da bi kdaj prepustili svoje položaje zasledovalcem. Ceprav na tekmi ni bilo Rusa Kuzina, svetovnega prvaka, ki je ostal v hotelu z vročino, so pa sovjetski tekmovalci vendar postavili proti Skandinavcem zelo močno ekipo, ki je nudila Švedom in Fincem kar največji odpor. Najboljši je bil Terentjev, ki pa ni mogel vzdržati silnega končnega sprinta Finca Hakulinena, s katerim sta bila ob 40. km le za sekundo narazen; Hakulinen ga je potem pustil za seboj za skoraj dve minuti. Vendar so vsi štirje Rusi med prvimi, desetimi (pravzaprav med prvimi sedmimi). Baranov, ki je nastopil namesto Kuzina, je zasedel še vedno odlično 7. mesto. Spet se niso izkazali Norvežani; njih najboljši tekmovalec Stokken je odstopil pri 25. km.

Prvi Srednjeevropec je Poljak Bukowski na 13. mestu, na 16. mestu pa je kot drugi Srednjeevropec Italijan Mich 70" za Bukovskim. Tudi naslednje mesto je zasedel Italijan, Carrara, vendar skoraj tri minute za Michom. Do 40. km je bil Mich celo na 11. mestu, potem pa ga je izdala utrujenost in moral je za nekaj mest popustiti. Prvi Svicar Wenger je na 18. mestu, prvi Nemec Moring na 20., prvi Kanadčan Servold na 22., prvi Japonec Miyao na 25., prvi Bolgar Dončev na 26., prvi Anglež Cairney na 28.

SIXTEN JERNBERG
Po drugem mestu na 15 in 30 km je končno švedski tekač osvojil zlato medaljo v teku na 50 km

Vrstni red pri 10. km je bil: 1. Jernberg 33'29", 2. Hakulinen 33'44", 3. Seljuhin 33'52", 4. Terentjev 34'17". Tem so sledili Kolehmainen, Kolčin, Kontinen, Sivonen, Grahn, Baranov itd. Na 29. mestu je bil Jugoslovan Robač s časom 39'37". Jernberg je prevozil 20 km v času 1.07'33". Za njim so bili Hakulinen 1.08'03", Seljuhin 1.08'05", Terentjev 1.08'51" in nato Kolehmainen, Kolčin in drugi. Robač je bil tu 30. in je imel točno 14' zaostanka za Jernbergom. Sredi tekme (25 km) položaj na prvih mestih ni bil spremenjen, pač pa je Rus Terentjev prešel na 3. mesto pri 30. km, čeprav je bil Seljuhin za njim le 3". Jugoslovan Robač je bil pri 25. km 29. (ker je Stokken odstopil), zaostal je pa že za 17'54". V zadnjih desetih kilometrih je pa Finec Kolehmainen dohitel Rusa Seljuhina, medtem ko se je Baranov maščeval nad Fincema Sivonenom in Kontinenom. Pri 40. km je bil Baranov tri minute za Kontinenom in skoraj minuto za Sivonenom; na cilju je pa bil 21" pred Sivonenom in celo 2'20" pred Kontinenom.

Kot da ne bi danes v Cortini nič zeblo, toliko ljudi se je nabralo na Lednem stadionu, ko so danes drsalke izvajale drugi del tekmovanja v umetnem drsanju — proste like. Pred mnogimi tisoči gledalcev se je zvrstilo 21 tekmovalk, ki so s svojimi izvajanji navdušile vso množico. Edino o sodnikih se je včasih zdelo, da jih nič ne «gane». Ko je namreč med zadnjimi nastopila Carole Heiss, so gledalci ob koncu njene točke kar ponoreli v prepričanju, da je pač prekosila celo svojo rojakinjo Albrightovo, ki je vse dotlej vodila. Toda številke na tablicah, ki so jih držali sodniki v rokah, so pokazale, da se ti možje — in dve ženski — ne dajo tako hitro zavesti. Res so ocenili Heissovo le z 1,7 točke manj kot Albrightovo, toda mnogo gledalcev je na račun sodnikov žvižgalo. Toda razlika med tema dvema in naslednjo tekmovalko, tudi Američanko Machado, znaša skoraj 40 točk. Evropska prvakinja Wendl, ki je bila po obveznih likih tretja, se je v prostem drsanju plasirala šele na peto mesto. Ker pa je bila Machado v obveznih likih šele deseta, Avstrijka Eigel, ki je danes zasedla četrto mesto, pa peta, je Mendlovi vendar uspelo rešiti tretje mesto v skupni klasifikaciji ter tako tudi na tem področju pridobiti za Avstrijo medaljo, pa čeprav samo bronasto.

TENLEY EMMA ALBRIGHT
Svetovna prvakinja v umetnem drsanju si je osvojila sedaj še olimpijsko prvenstvo

Zmagovalka Albright je s svojim prostim drsanjem zares pokazala, kaj je *umetno* drsanje. Izvajala je vse najtežje gibe z neverjetno gracioznostjo in mehkobo. In prav v tem je prekašala svojo direktno nasprotnico Heissovo. Ta je namreč občinstvo bolj navdušila, kajti njeno drsanje je bilo neprekinjena veriga najtežjih skokov od «dvojnega Axella» (kar tri zaporedoma!) do «dvojnega Luza», od «dvojnega Flippa» do «dvojnega Ridbergerja» in do «Fly Sitsa», vmes pa ni manjkalo vrtoglavih piruet. Toda pri Heissovi je še manjkalo nekoliko prav tiste gracioznosti in mehkobe, s katero je napravila Albright iz svojega drsanja zares veliko umetnino.

Italijanki Negro je uspelo, da je z dovolj lepim drsanjem dosegla 14. mesto in 15. v končni klasifikaciji, medtem ko je bila po obveznih likih na 16. mestu. Čehinja Kramperova, ki je bila po obveznih likih na 21. mestu za Italijanko Angelijevo, se je s prostim drsanjem znatno popravila (17. mesto), tako da je Angeli, ki je bila zadnja v prostem drsanju, zasedla zadnje mesto tudi v skupni klasifikaciji. Kramperovi pa je uspelo pustiti za seboj še Svedinjo Lundstroem.

V hokeju je bila najprej na sporedu tekma iz finalnega turnirja med Kanado in Nemčijo. Po porazu Nemčije v tekmi s Sovjetsko zvezo z 8:0 se je vedelo, da bo tudi Kanada skušala v tej tekmi nabrati kopico golov zaradi čimboljšega količnika. In tako se je tudi zgodilo. Po prvi tretjini je bil sicer rezultat sele 1:0, jo drugi pa se je že povečal na 5:0 in končno se je do konca še podvojil na 10:0. Zanimivo je, da je teh 10 golov doseglo kar devet strelcev; samo eden je dal dva gola. Nemci so bili po zadnjih tekmah zelo izmučeni in so še svojega edinega nevarnega napadalca uporabili v obrambi. Kanadčani pa so pustili nekaj svojih igralcev, da se odpočijejo za težje tekme, ko se bodo hoteli revanžirati za neprijeten poraz z ZDA.

V tolažilnem turnirju sta se danes najprej spoprijeli Italija in Švica. Italijani so takoj v začetku izvedli ostre napade, ki so bili dovolj efektni, da je bil rezultat že po prvi tretjini 6:1. Potem se je tekma držala bolj v ravnotežju in je drugo tretjino Švica celo odločila v svojo korist, čeprav neznatno: 2:1. Tretja tretjina pa že ni nudila kake prave igre in z edinim italijanskim golom se je tekma končala z rezultatom 8:3 za domače.

Drugo zmago v tolažilnem turnirju je dosegla tudi Poljska, ki je danes sicer zelo tesno odpravila Avstrijo. Po neodločenem rezultatu prve tretjine, so v drugi Avstrijci celo prešli v vodstvo in v tretji so se morali Poljaki precej truditi, da so šele v 11. in 16. minuti izenačili in tudi zmagali.

Danes se niso vsi skakalci udeležili treninga v skokih. Najdaljši skok je dosegel Avstrijec Habersatter z 79,5 m; Rus Moškin je pa skočil 83 m, a je padel. Rezultati posameznih skakalcev:

Avstrija: Bradl 74. Egger 73, Habersatter 79,5, Kohl 72,5, Leodolter 70,5, Schweinberger 76,5.
ČSR: Bulin 78, Stuchlik 78.
Francija: Jean-Prost 73.5, Monnier 69,5, Rabasa 75.
Italija: Perin 68,5, Prucker 77.
Norveška: Kroken 76,5, Osnes 75,5, Stallvik 76, Stenersen 75,5.
Poljska: Marusarz 75.
Švica: Perret 69,5.

(Opozarjamo že sedaj, da bo po televiziji prenos s tekmovanja v skokih v nedeljo ob 12. uri. Prenašali bodo zaključni del tekmovanja.)

Včerajšnji rezultati

TEK NA 50 KM

1. Jernberg (Sved.) 2:50'27"; 2. Hakulinen (Fin.) 2:51'45"; 3. Terentjev (SZ) 2:53'32"; 4. Kolehmainen (Fin.) 2:56'17"; 5. Seljuhin (SZ) 2:56'40"; 6. Kolčin (SZ) 2:58'; 7. Baranov (SZ) 3:03'55"; 8. Sivonen (Fin.) 3:04'16"; 9. Kontinen (Fin.) 3:06'15"; 10. Grahn (Sved.) 3:06'32".

11. Holsson (Svedska) 3:10'03"; 12. Limberg (Sved.) 3:10'19"; 13. Bukowski (Polj.) 3:10'49"; 14 Jensen (Norv.) 3:11'14"; 15 Landsem (Norv.) 3:11'43"; 16. Mich (Italija) 3:11'59"; 17. Carrara (It.) 3:14'39"; 18. Wenger (Svica) 3:17'49"; 19. Zurbuchen (Svica) 3:19'42"; 20. Moring (Nemč.) 3:20'32".

21. Busin (It.) 3:21'05"; 22. Servold (Kan.) 3:21'50"; 23. Mismetti (It.) 3:23'15"; 24. Kronig (Svica) 3:23'21"; 25. Miyao (Jap.) 3:25'47"; 26. Dončev (Bolg.) 3:26'06"; 27. Huguenin (Sv.) 3:31'04"; 28. Cairney (V.B.) 3:44'54"; 29. Graham (V.B.) 3:48'17".

UMETNO DRSANJE ŽENSKE

1. Albright Tenley Emma (ZDA) 169,97 točke; 2. Heiss Carol (ZDA) 168.02; 3. Wendl Ingrid (Avstr.) 159.44; 4. Sugden (V.B.) 156.62; 5. Eigel (Avstr.) 157.15; 6. Pach (Kan.) 154.74; 7 Walter (Avstr.) 153.89; 8. Machado (ZDA) 153.48; 9. Johnston (Kan.) 152.56; 10. Pettinger (Nemč.) 152.04.

11. Batchelor (V.B) 149.67; 12. Dijkstra (Hol.) 145.80; 13. Haanappel (Hol.) 145.85; 14. Peach (V.B.) 144.75; 15. Negro Fiorella (It.) 142.31; 16. Borner (Svica) 141.69; 17. Huet (Fr.) 138.30; 18. Fischer (Svica) 137.69; 19 Lundstrom (Sved.) 136.34; 20. Kramperova (ČSR) 136.67.

21. Angeli Manuela (It.) 133.51.

HOKEJ

ZDA - Svedska 6:1 (1:1, 2:0, 3:0)

Tolažilni turnir

Italija - Švica 8:3 (6:1, 1:2, 1:0)
Poljska - Avstrija 4:3 (2:2, 0:1, 2:0)
SZ - ČSR 7:4

Lestvica

Italija	2	2	0	16:5	4
Poljska	2	2	0	10:5	4
Švica	3	1	0	2 12:18	2
Avstrija	3	0	0	3 9:19	0

FIORELLA NEGRO
V hudi konkurenci najboljših drsalk na svetu je italijanska prvakinja dosegla 15. mesto

SPORT V GORICI

Pro Gorizia - Tiene 1-0 (0-0)

Kljub razliki v vrednosti obeh moštvo — Thiene je med zadnjimi na lestvici — so se morali Goričani pošteno potiti, preden so dosegli gol zmage, in sicer le štirih minute pred koncem tekme. V goriških vrstah je bil odličen vratar Tomasella, ki je ubranil precej nevarnih strelov, med temi tudi enajstmetrovko. Premoč so imeli domačini skoro ves čas, Goričani pa so pričeli napadati le v drugem polčasu in v 41. minuti je Clemente poslal žogo v mrežo.

JUVENTINA - ISONTINA 3:1

Juventina je po dolgem presledku zopet doma obe točki. Poraženi nasprotnik je goriška Isontina, ki je morala v nedeljo na igrišču v Standrežu zamenjati zadnje mesto z Juventino. Juventina ima sedaj 8 točk, Isontina pa 7; leta se je usidrala na zadnje mesto.

KOSARKA
BURROGIGLIO - GORIZIANA 76:54

V Reggio Emilia je Goriziana ponovno izgubila. V prvem polčasu so sicer Goričani vodili, v drugem pa so popolnoma popustili. Korsič ni igral. Goriziana deli z Italo in z Biello zadnje mesto (8 točk).

PEKING, 2. — Na turneji po Kitajski je jugoslovanska nogometna reprezentanca danes v Pekingu premagala moštvo kitajske armade s 6:1 (3:0). To je druga zmaga jugoslovanske reprezentance na Kitajskem.

DRUŠTVO SLOVENSKIH SREDNJESOLCEV

priredi v nedeljo 5. t. m. ob 9. uri v Dijaškem domu

šahovski dvoboj

med tržaškimi in koprskimi srednješolci

Ob 11,30 pa bo v mali dvorani na stadionu «Prvi maj» dvoboj istih moštev

v namiznem tenisu

Vabljeni vsi prijatelji športa.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 3. t. m. ob 18. uri Universal film:

TIRANOV KONEC

Kino na Opčinah

predvaja danes 3. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

Tri brodwayska dekleta

RIHARD OREL

6. Etnografski in folklorni zapisi

z drugega obiska v hrvaških naselbinah v Južni Italiji

Tako so ob koncu obhoda precej nabrali; seveda je količina bila odvisna od tega, kako so s sestavljenim besedilom znali omehčati stanovalce nekaterih hiš.. Nabrane darove so zvečer razdelili; en del so odrinili tudi potrebnim sovaščanom. Oni recitirani napev so prilagajali namenjenemu besedilu, ki je bilo, kakor že rečeno, za vsako hišo drugačno. Tu ga navajam notiranega kakor sem ga mogel posneti z one pičle Matjačićeve kantilene. Skušal bom glede tega v to še globlje poseči in raziskati.

Ti običaji dandanes ne obstajajo več v teh slovanskih vaseh.

Ko sem prejšnje leto zbiral pesmi in drugo narodno blago, mi je hotel nekdo povedati, kot se spominjam, tudi kaj o tem običaju, pa ga je nekdo drugi zavrnil, češ da to ne bi imelo smisla, ker sedaj običaj ni več v navadi. V nekaterih italijanskih vaseh te pokrajine so do neke dobe obhajali na tak način prvi maj kot v omenjenih slovanskih vaseh; sedaj pa je ta navada samo še v eni vasi. V nekem drugem kraju pa je ta ceremonialni obhod po vasi, imenovan praznik cvetja, toliko spremenjen, da hodi namesto moškega na čelu sprevoda za to izbrana vaška lepotica-kraljica, ki pa jo spremlja moški; toda moški je le deloma odet v zelenje. Drugod so zopet zapičili v zemljo visok drog, okinčan ob vrhu z vencem, na katerem je viselo mnogo okusnih jestvin, posebno prašičevine in raznih sladkarij. Tudi pri nas je še enaka navada postavljati «maje». To so običaji z eno in isto simbolizacijo, pa podani v raznih oblikah. Z napredkom in drugimi novotarijami izginjajo polagoma tudi taki-le ostanki starožitnosti.

Toliko torej o običaju «maja» ali «zelenega Jurija».. K sklepu pridajam še nekatere zanimive etnološke drobtinice nabrane pri zadnjih raziskavanjih.

Vas, ki leži na grebenu hriba še pred Sfiličem (od morja gor), se imenuje *Tavenna*. Ni še prav dolgo tega, odkar je ta vas izgubila svojo slovansko fiziognomijo, posebno narečje. To se pozna še po nekaterih ohranjenih primkih. In da je bila ta vas v stiku s sosednjimi hrvaško govorečimi vasmi, vidimo že iz tega, da jo tam ne imenujejo Tavenna, ampak po njihovo *Taval*. Tej sosedna vas (samo neka globel je vmes) na vrhu druge gore, ki se razteza proti Kruču, je *Palata*, kjer se je še pred sto leti govorilo kot sedaj v onih treh vaseh s hrvaškim narečjem. Saj je bilo še do zadnjega časa, dokler niso notranjščine domače cerkve prebelili, na stropu napisano, da so to cerkev postavili leta 1530 «Dalmati». Tako je razvidno, da so se semkaj naselili še prej kot drugam po teh krajih.

Mundimitar se omenja prvič v zgodovini leta 1566, seveda poseljen je moral biti prej. Cerkev imajo tu iz leta 1700, zidano v napoletanskem baroku. — Sfilič je obstajal kot vas že za časa Normanov. Ti so sledili Saracencem v Južni Italiji in na Siciliji, nekako v drugi polovici 11. stoletja, ko so Saracene pregnali. Ta kraj je bil po koleri, ki je tam divjala l. 1495, brez prebivalcev in tako so ga lepo poselili Dalmatinci l. 1518. Tudi glavni kraj teh slovanskih naselbin Živa voda — Brdo križ ali Kruč, je obstajal že prej.

Ta predel dežele Molise, kjer se nahajajo te tri vasi s hrvaškim narečjem in kjer so bile prej še druge, se topografično imenuje Frentanija. P. Teod. Badurina opisuje te kraje v nekem snopiču z naslovom «Frentania Slava» iz l. 1948. Ta oznaka ima izvor v nazivu starega plemena Frentanov, ki so tu bivali pred 3.000 leti, takrat, ko so na nasprotni strani morja, t. j. v današnji Dalmaciji, bili Ilirci.

V domačem pesništvu se med drugim često spominja oseba *Ivana Karloviča*, nekdanjega hrvatskega bana (od l. 1521-1524). Nekaj takih ljudskih pesmi sem že v lanskem opisu navedel. Tu imamo še nekatere: *Neču, neču ke me je strah do* (namesto od) *Ivana Karloviča.*

Polako, polako (polahko) *ti Mara govori, ke ne znadeš s kime greš u ružice.*

Potem še to-le: *Čulla Mara zvonic do konjića, je pitala: Što jessu te zvonce do* (od) *konjića? Tu so zvonce do konjića do Ivana Karloviča.*

Razni nabiratelji tega blaga so prihajali semkaj v več desetletjih in delali zapise domačih ljudskih pesmi. Po vsebini so to nekake balade. Dandanašnji pa se to žal precej izgublja, kakor že omenjeno, zaradi intenzivnosti šolskega pouka in uvajanja otroških vrtcev, dočim so bile prej šole bolj redke, pomanjkljive in zaradi tega je bil tudi šolski obisk precej nereden.

O narodni zavednosti tamkajšnjih ljudi sem že lani nekaj zapisal. Poudarjam ponovno, da obstaja možnost ohranitve tega narečja, posebno sedaj, ko so se bolje zavedli, tudi zaradi stikov in obiskov raznih osebnosti, ki se znanstveno zanimajo za njihovo narečje, pesmi in folkloro. Posebno ugodno je učinkovalo na njihovo zavest to, da so bili zaradi vojnih dogodkov mnogi tukajšnji domačini na Hrvatskem, kjer so videli, kako so se lepo razumeli s tamošnjimi rojaki.

Bolj zavedni pa so nedvomno *Albanci*, ki žive v neposredni bližini v petih vaseh dol proti Apuliji; to sami radi poudarjajo in so nekako ponosni na to. Prisostvoval sem zanimivemu prizoru v Kruču, ko je mlada gospa, črnolasa Albanka, v nekem javnem lokalu očitala nekaterim domačim in sicer boljšim ljudem, da premalo cenijo svoje narečje, da ga zanemarjajo itd. Seveda so se le-ti upirali in temu oporekali; bili so nekako v zadregi tudi zaradi moje navzočnosti, posebno, ko sem gospe z odobravanjem prikimaval. Pa kaj bi poudarjali to šibkejšo stran teh drugače po svoje zavednih etniških skupin, ki so že dolga stoletja popolnoma ločene od debla, ko imamo tukaj veliko slabše, obžalovanja vredne primere bojaljivega oklevanja.

Tako podajam našim čitateljem, ki se za take spise zanimajo, z opisom tega mojega drugega obiska pri prebivalcih hrvaških naselbin še jasnejšo sliko o njihovem stanju, s prepričanjem, da bodo ti hrvaški prebivalci še nadalje ohranili svoj jezik.

KONEC.